

Nedbygging

Universitetet i Tromsø er paradoksenes tumleplass. side 6

Byggeplassen

Budsjettet kuttes, men livet på byggeplassene går ufortrødent videre. side 7

Ingen aprilsnarr

Studenthuset slår til med storslagen åpning 1. april. side 8-9

Takrast

Studentene tar i et tak på taket. Og får betalt for det. side 11

kultur

Mobilvettreglene

«Mållaust liv har óg ei meining.» side 20

Slesk sanger

Bodøsidisen Morten Abel synger av udugelighet. side 24

Buggiewonderland

Nostalgi og fetisjisme. Utopia tar Buggen på alvor. side 26

Sexfiksert geni?

Heger og Mykle kaster lasso rundt rubiner. side 15

meninger

Leder

Fristasjon? Tannpine side 2

Kronikk

Stogg urbanismen side 2

Kommentar

Rasering av Universitetet side 3

Husk Utopia på Internett: WWW.UTROPIA.NO

Puss, puss

En egen tannlegeutdanning er på trappene i Tromsø, men sterke krefter går i mot. Verken universitetene i Bergen eller Oslo ønsker et nytt tannlegestudium.

Utvalget som så på mulighetene for å legge et odontologisk utdan-

ningstilbud til Nord-Norge er positivt innstilt.

– De eksisterende lærestedene blir utarmet, hevder kritikerne.

– Feil argumentasjon, sier lederen for utvalget.

side 5

Våpenlaus

— Eit våpen er eit svært våpen. Skyt bang! Du brukar det til å skyte elg. Men eg har ikkje noko våpen, men ein stor blyant. (Hans Kristian, 6 år)

side 18-19

FOTO: MARIT LJØSNE

Fristasjon?

Jubelen etter føråpningen av Studenthuset har lagt seg. Nå er hverdagen tilbake. Dermed snakker vi daglig drift. Og penger.

■ Problemet er at det snakkes ikke offentlig. Den skriftlige korrespondansen fra Universitetet angående Studenthuset er unntatt offentlighet. Det samme er styresaken med tittelen "Studenthuset i Tromsø" som skal opp på torsdag 17. februar.

■ Til grunn for informasjonsmangelen ligger offentlighetsloven og hensynet "til en forsvarlig gjennomføring av vedkommende organs økonomi-, lønns- eller personalforvaltning". Utopia har problemer med å se hvorfor denne paragrafen blir trukket fram i tilfellet Studenthuset. Har Universitetet noe å skjule?

■ Etter det Utopia har kjennskap til er nemlig ikke universitetsledelsen spesielt imøtekommende når det gjelder tilskudd til drift av studentenes nye storstue. Dette er i så fall ytterst beklagelig.

■ Til sammenligning kan det nevnes at studenthusene i Oslo og Bergen er betydelig støttet av sine respektive universitet. Universitetet i Oslo dekker alt av driftsutgifter bortsett fra tellerskritt, kopiering og vedlikehold. Det utgjør omtrent seks millioner kroner i støtte til Chateau Neuf. Årdig.

■ Også studenthuset i Bergen fungerer som en fristasjon. Universitetet i Bergen dekker husleie, strøm, telefon og faste avgifter.

■ Dette burde være en naturlig situasjon også i Tromsø. Her må Universitetet, med støtte fra Høgskolen, sørge for å legge forholdene maksimalt til rette. Også studentene i Tromsø har krav på en fristasjon.

Tannpine

Leger flykter fra Nord-Norge, leser vi Nordlys. I tillegg får både Bergen og Oslo mer midler per legestudent enn UiTø, sier samme kilde.

■ Dette gir absolutt rom for bekymring. Legger man til at konservative krefter går mot forslaget om å starte utdanning av tannleger i Tromsø blir situasjonen enda mer dystert. Spesielt med tanke på at mangelen på leger – og tannleger – er prekær i Nord-Norge.

■ Det synes som om forskningsmiljøet i Tromsø blir forsøkt underminert og skviset ut av institusjoner sørpå. Gamle skillelinjer gjenopplives og distriktene lider. Utopia etterlyser en helhetlig og langsiktig tankegang.

Framveksten av urbanismen gjer «bonde» til eit skjellsord. Berre medvit om eige opphav kan berga bygdekulturen.

Stogg urbanismen

Det nystiftede Studentmål laget i Tromsø ved Eva Marie Mathiesen.

Vi er så vane med å ikkje tenkja på store ting, at når nokon fyrst gjer det, får dei mykje merksemd. Slik var det i haust då Norsk Målungdom sette fokus på urbanismen med kampanjen «Stogg urbanismen».

Sjølv om kampanjen offisielt er over, er spørsmålet om kva for tankar vi vil skal rå over kulturen vår evigvarande. Det nystartete Studentmål laget i Tromsø (SmiT) tek no opp spørsmålet om kva for ein kultur vi vil skal råda i Noreg, og håpar at denne kronikken vert det fyrste steget inn i eit stort ordskifte mellom stu-

mot Oslo, og Oslo har ingenting å stilla opp mot med New York eller London. Poenget er at når desse storbyane vert ideala, har ikkje bygdene noko å stilla opp med. Da flyttar folk. Bykulturen sitt ideal, det å sitja på kule plassar og drikkja den kule kaffien med mjølk, og å leva som folka i «Venar for livet», er eit uoppnåeleg ideal, som ingen byar eller bygder kan oppfylle. Idealet er universelt, ein finn det igjen overalt, og er mellom anna grunnen til at folk i Noreg flyttar til hovudstaden. Ein flyttar ikkje fordi ein ønskjer å bu i Gerhardsen-blokkene eller vandra att med Akerselva.

Dårleg kopi

Poenget vårt er at folk må slutta og tenkja slik om bykulturen og heller ta utgangspunkt i det som er særlege for den plas-

re er bunader og hardingfele, men den kulturen folk sjølve skapar. Det er fyrst når ein er trygg på sitt eige at ein kan sjå kva som er dårleg og bra i sin eigen og andre sin kultur. Fyrst då kan ein sila ut det ein vil ha i den norske. Wegen å gå er å skapa eit større medvit i folket om landet vårt og om plassen ein bur på. Kulturen er aldri statisk, og difor kan vi som tenkjande individ vera med å påverka han. Tankar og meiningar vert ikkje pressa ned over hovuda våre om vi ikkje vil det sjølve.

Vern om det norske

Ein måte å starta på er å skapa eit forhold til det norske. Vi må slutta å tenkja på det norske som noko ein berre finn på 17. mai, og ein må starta å ta den norske kulturen i bruk. Til dømes med at vi let det vere kult å dansa folkedans. Vi må slutta å tru at vi vert tolerante og fleirkulturelle ved å eta internasjonalt mat som taco, det som skjer er heller det motsette: vi får ikkje ei større forståing av andre land og kulturar, i staden vert vi meir einsretta. Kall det gjerne amerikanisering eller globalisering, hovudpoenget er at den nasjonale kulturen forsvinn inn i ein smeltedigell kor produktet vert ein keisam kultur.

Eit ikkje-tema

For mange virkar det kanskje rart at mål-rørsla, som ein eigentleg skulle tru berre var interessert i å få fleire nynorsk brukarar og å få lærebøkene sine på målforma, skal bry seg med fenomen som urbanismen. Det er derimot der heile poenget med nynorsken kjem fram: ordskifte om kva for ein kultur vi vil ha i landet; anten vår eigen representert ved dei norske dialektane som Ivar Aasen samla inn, eller den kulturen som danskane førte med seg, i dag representert ved bokmålet. Det heile kan seiast kort og konsist: Skal vi ta i bruk vårt eige, eller skal vi, umedvitne, lite på andre nasjonar sin kultur? Wi i SmiT ser det ordskiftet om nynorsk eller bokmål som rådde på slutten av førre århundre og fram til den 2. verdskrigen, som høgst aktuelt og levande. Problemet er ikkje at folk ikkje har meiningar om bokmål eller nynorsk, men at det er eit ikkje-tema på den norske dagsordenen, og at det herskar ein «språkfred» i landet. Men så lenge vi har to skriftspråk som representerer to kulturar i Noreg vil vi aldri oppnå fred mellom desse. Her er altså samanhengen mellom det å skriva nynorsk og ta stilling mot urbanismen klår.

UOPPNÅELEG: – Bykulturen sitt ideal, det å sitja på kule plassar og drikkja den kule kaffien med mjølk, og å leva som folka i «Venar for livet», er eit uoppnåeleg ideal.

dentane i Tromsø om den norske kulturen.

Men kva er urbanisme?

Urbanismen er ein rådande tanke i samfunnet vårt, og han seier at bykulturen er betre enn den kulturen ein finn på landet. Urbanismen gjev seg utslag i at folk tenkjer nedsetjande om bygdekulturen. Det fører til konkrete døme som at ord som «bonde» vert brukt som skjellsord og at ein tenkjer at bygdene er «rånete» og «harre», og at ingenting vert skapt i bygdene.

Uoppnåeleg ideal

I urbanismen er ingen byar store nok, Sortland tapar mot Tromsø, Tromsø tapar

sen dei bur på, og byggja ein sjølvstendig kultur som kan stå i motsetnad til den universelle, einsretta urbanismen.

Politikarane som ønskjer og snu flyttestraumen (trur at om ein berre overfører bykulturen til bygdene vil folk halde fram med å bu i distrikta. Men ein snur ikkje urbaniseringa ved å byggja kaffibarar og bowlinghallar på kvart eit nes, for kven gidd å bu i «mini-Oslo», når ein heller kan bu i det verkelege Oslo? Bygdene vert då berre ein dårleg kopi og det heile meiningslaust.

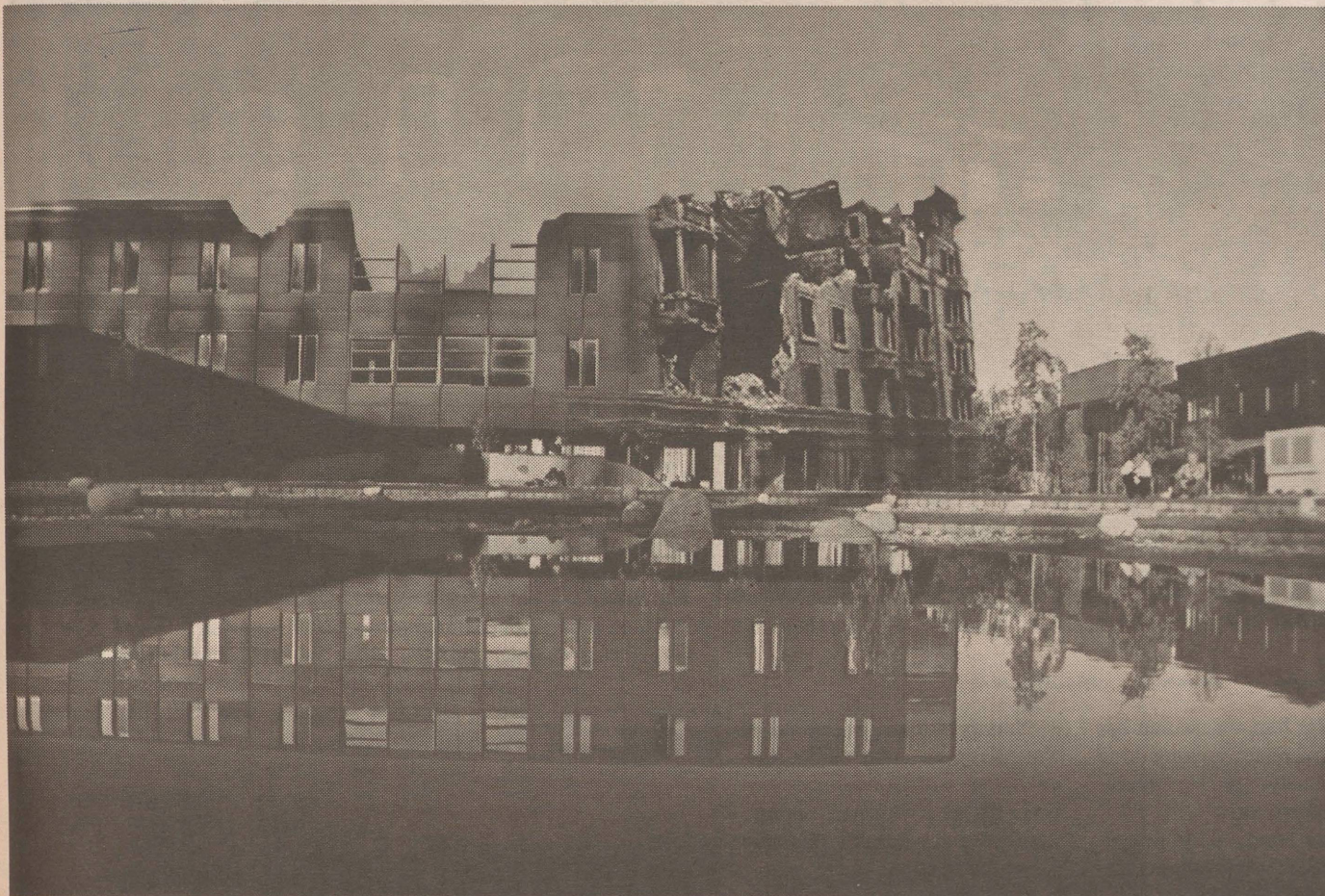
Kva ønskjer vi?

Men kva slags kultur er det eigentleg vi ønskjer oss? Visjonen er ein sjølvstendig, norsk kultur, kor det norske ikkje ber-

Hele universitetsområdet fortøner seg for tiden som en eneste stor byggeplass. Paradoksalt nok går studiekvaliteten nedover. I verste fall raseres både fag- og undervisningstilbud. Vegar Andreassen kommenterer.

Rasering av universitetet

RASERING: Universitetet kan stå for fall om de foreslåtte budsjettkuttene blir gjennomført.

BILDET ER MANIPULERT

Studiekvalitet er et merkelig ord. Det antyder nemlig at det er en gitt sammenheng mellom studier og kvalitet. Det behøver ikke å være virkeligheten på UiTø etter årets budsjettbehandling.

Reduserte bevilgninger til fakultetene har nemlig resultert i drastiske forslag om besparinger. Og det er studentene som skal lide – samtidig som moteordet studiekvalitet blir brukt flittig i universitetet sine framtidsplaner.

Paradoks

Krisesituasjonen og paradokset skriver seg tilbake til universitetsstyrets desembermøte. I et og samme møte vedtok styret bevilgningene til fakultetene og at en handlingsplan om studiekvalitet fra 1995, *Bedre læring for nye tider*, fortsatt skal være utgangspunkt for studiekvalitetsarbeidet ved UiTø.

I denne handlingsplanen legges det blant annet vekt på utvikling av nye undervisnings- og eksamensformer, bruk av problem- og prosjektbasert læring på alle fagområder og at skrivetrening skal inngå i alle fagstudier. I Universitetets søknad til KUF om penger til neste års budsjett, heter det i kapittelet om studiekvalitet at *Bedre læring for nye tider* fortsatt står ved lag.

Kutt

Samtidig må altså SV-fak og HUM-fak vurdere drastiske tiltak som gjør en hver

visjon i studiekvalitetsarbeidet til skamme.

De foreslåtte kuttene vil forringe dagens studietilbud ved UiTø ganske radikalt. På SV-fak foreslås sogar å fjerne muntlig eksamen. Alternativet blir fort den tradisjonelle skoleeksamen – og intet mer. En slik ordening vil definitivt ikke være forenlig med Universitetets vedtatte handlingsplan.

Legger man til at seminarundervisningen står i fare, er det åpenbart at man tukler med anordninger som er vitale i studentenes studiehverdag. Mange av de fortrinnene UiTø har som en liten og intim læringsinstitusjon vil falle bort.

Rasering

Dekan ved HUM-fak, Toril Swan, snakker i en pressemelding om en nedbygging ved Universitetet i Tromsø. Der slår hun fast at Det humanistiske fakultet er stilt ovenfor en budsjettsituasjon som kan føre til rasering av de fagene som en har brukt mange år på å bygge opp og som har ivaretatt landsdelens behov for utdanning og forskning innen

humaniora. Videre sier hun at nedskjæringer vil bety at viktige deler av fagene må nedlegges eller legges på is. Dette vil ha alvorlige konsekvenser for rekrutteringen av studenter så vel som av vitenskapelig ansatte, konkluderer Swan.

Onnd sirkel

Swan berører dermed kjernen i denne kinkige nedskjærings situasjonen. Hvis budsjettkuttene iverksettes på en slik måte at det rammes studiekvaliteten vil UiTø kun ødelegge for seg selv. Med et dårligere studietilbud vil Universitetet miste mye av sin appell til så vel studenter som professorer. I og med at bevilgningene følger studenttallene vil dårligere studentrekruttering føre til ytterligere kutt, og man er inne i en ond sirkel.

Tiltak slik som de foreslåtte budsjettkuttene vitner derfor om en fullstendig mangel på langsiktig tenkning. Dermed sitter man igjen med følgende paradoks: I en periode der Universitetet i Tromsø er under kraftig utbygging nedbygges forholdene for de som skal fylle byggene.

Utopia tar gjerne imot leserinnlegg. Skriv kort og poengtert, og du når flere med dine meninger. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte. Oppgi navn og adresse. Leserinnlegg kan trykkes anonymt. Vi foretrekker tekst på diskett eller via e-post.

«Jeg takker Utopia, som i motsetning til Nordlys publiserte saken om Behzad Zamani. Nå får Behzad endelig bli i Norge!..»

Se side 12

Utopia

Studentavisa i Tromsø

...er et organ for studentene i Tromsø. Avisa gis ut med støtte over semesteravgifta.

Ansvarlig redaktør:
Vegar Andreassen

Kulturredaktør:
Inger Nilsson Bråtveit

Fotoansvarlige:
Hanne Stien
Marit Ljøsne

Redaksjonssekretær:
Eskild Andersen

Redaksjonen:
Anders Lilleheim, Andreas Høy Knudsen, Hallgeir Løland Torpe, Halvor Johannes Lie, Hadi Lile, Harald Groven, Ingrid Klein-Hedlund, Irene Foss, Jan Henrik Christensen, Kari Mette D. Eliassen, Krister Brandser, Marianne Søndmør, Marte Bull-Njaa, Matthias Zielke, Mette Strengenhagen, Michael Wynn, Mikael Kahn, Ole Martin Jenssen, Reidun Faye, Rune Thomassen, Siri J. Pedersen, Siv Tofte, Stian Andreassen, Thomas Johansen, Tori Falck, Trine Andreassen og Vegard Bønes.

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Telefon:
77 64 53 66

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utopia@utopia.no
Internett:
http://www.utopia.no

ISSN:
0806-9611

Trykk:
Bladet Tromsø,
Opplag:
5000
Annonsepriser:
Kontakt oss for tilbud

Neste deadline:
24. februar 2000
Neste utgivelse:
1. mars 2000

Aamodtutvalet si innstilling:

Køyrer forbi distrikta

Aamodtutvalet meiner at studentane vil bli tvangsregistrert der dei studerer om ein ikkje kuttar reisestipendet og får studentrabatt i staden. For Universitetet i Tromsø kan dette øydelegge rekrutteringa.

Hallgeir Løland Torpe
Marit Ljøsne (foto)

– Eg fryktar at dette framlegget vil gjere det endå vanskelegare å rekruttere studentar frå Sør-Norge, seier assisterande direktør ved Universitetet i Tromsø, Jan Larsen. Han innrømmer at han ikkje kjenner til alle dei andre føreslaga Aamodt-utvalet har presentert i rapporten som blei lagt fram før jul.

– Ordninga med studentrabatt i staden for reisestipend har fungert bra i Sverige, argumenterer utvalsleiar Per Olaf Aamodt, som sjølv er tilsett ved Universitetet i Oslo. Han understrekar på det sterkaste at innstillinga ikkje er distriktsfiendtleg og seier han forstår bekymringa frå Tromsø.

Studentane må på banen

– Mitt råd til studentane er at dei aktivt bør vere med i forhandlingane om utvida reiserabattar – i staden for å protestere mot denne innstillinga i dag, seier han.

Ifølge utvalsleiaren har det vært et mål å forenkle reglementet til Lånecassen. Urettvisse tildelingsgrenser gjer at dagens stipendordning fungerer dårleg, påpeikar Aamodt. Han seier til Utopia at endringsframlegget klart skal sjåast i samanheng med vertskommuneproblematikken:

– Skattedirektoratet vil tvangsregistrere bortebuande studentar i den kommunen dei oppheld seg i under studietida,

VEKK FRÅ TROMSØ: Konsekvensane av reisestipendfjerning kan bli at studentane ikkje stoppar i Tromsø.

understrekar han – dessutan har storleiken på reisestipendet ikkje avgjerande betydning for kor studentar vel å studere.

– Mange bruker ikkje pengene på heimreiser uansett, poengterer Per Olaf Aamodt.

– Innstillinga vert stoppa

– Eg har forlengst forstått at bortfall av reisestipend verken vil vere bra for studentane eller distriktsnøreg, seier Synnøve Konglevoll til Utopia. Ho sit-ter på Stortinget som Ap-representant for Troms. Som talsperson for studiefinansiering har ho særleg lagt merke til Norsk Studentunion sin heftige kritikk av Aamodt-innstillinga. Ho har inga tru på at Bondevik-regjeringa tør å presentere framlegget for Stortinget:

– Departementet vil bruke minst eit år på å handsame Aamodt-utvalet si innstilling, og mest truleg blir ho stoppa i Kyrkje-, Utdannings- og Forskningsdepartementet (KUF), meiner Konglevoll.

Tomas Norvoll, som også er Troms-representant på Stortinget, hevdar at Bondevik-regjeringa for ein kvar pris vil unngå konflikt med utkantkommunane før valkampen neste år:

– Eg har ikkje møtt nokon i KUF-komiteen som har yttra seg positivt om ei avskaffing av reisestipendordninga, slår han fast.

Studentar vil ha ny dagsorden

Studentleiar Trond Erik Hansen i Bodø vil heller ikkje gi si politiske velsigning til Aamodt-utvalet si innstilling. Hansen vil heller utvide dagens stipendordningar enn å fjerne reisestipendet. Bodøstudenten trur også at bortfall av reisestipend vil ha ein negativ effekt på studentrekrutteringa til landsdelen.

Når "Studenttinget i Nord-Noreg" arrangerast i Tromsø kommande helg, skal Hansen og andre studentleiarar prøve å sette ny dagsorden for den omstridte saka.

MÅLLAG: Liv laga for mållaget? Studentmållaget i Tromsø vart nyleg skipa. Aktivistane Sigrun Høgetveit Berg (t. v.), Eva Marie Mathiesen og Tina Bakkebø rigga seg til i Hovedgården under den storslåtte vervekampanjen.

Master of Science (MSc)

Spesialisert utdanning gir spesielle muligheter

Handelshøyskolen BI's Master of Science program er en spesialisert utdanning på høyere grads nivå. Tittelen du oppnår er internasjonalt anerkjent og vil styrke dine fremtidige nasjonale og internasjonale karrieremuligheter. På MSc-studiet kan du fordype deg innen følgende fagfelt:

- Financial Economics
- Strategy
- Energy Management
- Marketing
- International Business
- Information and Technology Management

Studiets særtrekk

- Heltidsstudium over to år
- Fordypningsstudium med internasjonal atmosfære
- Interaktivt læringsmiljø
- Studenter fra hele verden
- Utvekslingsprogrammer for ytterligere internasjonal erfaring
- All undervisning på engelsk
- Grunnlag for opptak til doktorgradsstudier
- Opptakskrav: treårig høyskole-utdanning, cand.mag eller tilsvarende og GMAT score på minimum 500

For mer informasjon, kontakt

The Graduate School – Handelshøyskolen BI, Postboks 580, 1302 Sandvika. E-mail: graduate@bi.no www.bi.no/graduate
Telefon: 67 55 76 56/77 11 Telefaks: 67 55 76 60

BI

Handelshøyskolen BI

Nordnorsk tannpine

Universitetet i Tromsø kan få egen tannlegeutdanning allerede i 2001. Universitetene i Bergen og Oslo skaper imidlertid tannpine for utvalget som har arbeidet fram forslaget. Det samme gjør Tannlegeforeningen.

Eskild Andersen
Marit Ljøsne og Hanne Stien(foto)

Tannlegedekningsutvalget har i en rapport kommet frem til at det må utdannes flere tannleger i Norge. Utvalget foreslår blant annet å opprette et utdannings tilbud i Tromsø, der 40 studenter skal kunne studere tenne-nes uransakelige veier. Målet er at disse studentene skal ta jobber i distriktene og på den måten få bukt med en stadig økende tannlegemangel. Utvalget får bred støtte i høringsrunden som nettopp er avsluttet, men de andre lærestedene er kritisk.

For lite lærekrefter

Arild Stenvik, prodekan ved odontologisk fakultet i Oslo, hevder at et nytt lærested vil skape små og fragmenterte forskningsmiljøer. Dette bestrider imidlertid lederen av utvalget, Knut Fylkesnes. Han hevder at dette argumentet er utdatert:

– At lærekreftene blir utarmet ved de eksisterende lærestedene har vi hørt tidligere. De sa det samme da UiTø var på planleggingsstadiet og da medisins og farmasi startet opp i Tromsø. Det har vist seg å ikke stemme. Utvalget har laget en strategi for hvordan det skal bygges opp en ny stamme med lærekrefter i Tromsø. Stenvik hevder imidlertid at man ikke kan sammenligne odontologi med medisins og farmasi fordi forskningsmiljøet innen odontologi allerede er på et eksistensminimum.

Nordnorsk dominans

Det er planlagt at 60 prosent av studentene skal komme fra Nord-Norge. Fylkesnes hevder at man på denne måten øker rekrutteringen fra landsdelen, samtidig som disse mest trolig flytter tilbake til hjemstedet. Dette er bunnet i erfaring fra Det medisinske fakultet, der 80 prosent drar tilbake til sine gamle trakter etter endt utdanning.

– Det er ikke bare Nord-Norge som har tannlegemangel, men distriktsnorge generelt. Det løses ikke ved å opprette et tannlegestudie i Tromsø, kommenterer Stenvik.

Dyrere enn tantråd

En etablering av tannlegeutdanning i Tromsø vil koste rundt 350 millioner kroner bare i investeringer. Årlige driftsutgifter vil ligge på omtrent 61 millioner kroner, noe som tilsvarer omtrent 300.000 kr per student. Dette er på linje med hva tannlegeutdanningen koster i Oslo og Bergen.

Selv om investeringskostnadene er så høye, hevder Fylkesnes at det er fornuftig å etablere et nytt lærested i Tromsø.

– Landet trenger flere tannleger. Om vi ruster opp i Bergen og Oslo, blir det uansett store investeringskostnader, reflekterer Fylkesnes.

Alternativ organisering

Studentene i Tromsø skal i større grad enn i Oslo og Bergen utdannes inn i det offentlige tannhelsetilbudet. Dette skal de gjøre ved at den praktiske utdanningen skal skje i distriktene. Studentene vil også få større valgfrie perioder enn det som i dag er tilfelle, sier Fylkesnes. Han hevder også at tannlegestudenter i Tromsø ikke blir so-

TANNPINE: Konservative krefter går mot forslag om opprettelse av tannlegeutdanning ved UiTø.

sialisert inn i en storbygryte, slik det skjer i Bergen og Oslo.

Alternative organiseringer foreligger fra mindretallet i Tannlegedekningsutvalget. De foreslår en delt løsning der det teoretiske skal foregå i Tromsø, mens den praktiske undervisningen skal foregå i Oslo og Bergen.

– Dette skaper ikke et godt akademisk miljø, som igjen vil føre til lav interesse for studiet i Tromsø, sier Knut Fylkesnes.

Tidens tann

Nå ligger saken i Helseminister Dagfinn Høybråten's hender. Hvilket utspill han kommer med er foreløpig uvisst. Hvis resultatet blir nei til tannlegeutdanning i Tromsø blir det trolig en opprustning av fakultetene i Oslo og Bergen. Hvis det blir et positivt utfall for Tromsø, kan tannsværingenes tenner i løpet av få år bli et objekt for nitid forskning.

Men at vi trenger flere tannleger er de begge enige om.

– Nordmenn er verdensmestrene i dårlig tannhelse, avslutter Fylkesnes.

Fakta om odontologitilbudet i Norge

- Utdanningen finnes bare ved universitetene i Oslo og i Bergen.
- Ved hovedopptaket i 1999 ble det tilbudt 81 plasser med studiestart høst og 32 plasser med studiestart vår.
- Det var til sammen 741 kvalifiserte søkere, hvorav 92 hadde odontologi som sitt førstevalg.
- Etter hovedopptak og suppleringsopptak i 1999 stod det 124 kvalifiserte søkere på venteliste.
- Poenggrensene på odontologi i 1999 var 61,4 i Bergen, 57,4 i Oslo ved høstinntak og 54,8 ved vårinntak.

(Kilde: www.so.uio.no)

UNIVERSITETET I BERGEN
Senter for kvinne- og kjønnsforskning

Utlysning av studieplasser

Et nytt, tverrfaglig mastergrad-program i Gender and Development blir opprettet ved Universitetet i Bergen, med oppstart i august 2000. Det vil bli tatt opp studenter både fra utviklingsland og fra Norge; for første kull vil det opprettes inntil 10 studieplasser. Undervisningsspråket er engelsk. Studiet er på hovedfagsnivå, og skal kunne ut i en avhandling som fortrinnsvis skal være basert på feltarbeid i et utviklingsland. Programmet koordineres ved Senter for Kvinne- og kjønnsforskning i samarbeid med relevante grunnenheter ved Samfunnsvitenskapelig, Medisinsk, Psykologisk og Historisk-filosofisk fakultet.

Første semester består av obligatoriske kurs viet innføring i grunnbegreper innen utviklingsforskning, feministisk teori og vitenskapskritikk samt relevant metodologi. Annet semester vies spesialisering i kjønnsanalyse innen fagfelter studentene har bakgrunn i, f. eks. sosialantropologi, medisinsk etikk, krysskulturell psykologi, arkeologi osv. Studentene anbefales å utføre feltarbeid i sommermånedene mellom andre og tredje semester. De to siste semestrene vies oppgaveskriving i tilknytning til veiledning og metodeseминаr.

For norske studenter gjelder samme formelle opptakskrav som til hovedfag. I tillegg vil det være en forutsetning at søkerne har akademisk bakgrunn i kjønns- og/eller utviklingsrelevante emner.

SØKNADSRIST 15. april 2000

Søknadsskjema fås ved henvendelse til
Senter for kvinne- og kjønnsforskning
Allégaten 34 P.boks 7800
5007 Bergen 5020 Bergen
Tel.: 55 58 33 12 Fax: 55 58 96 64

Nedbygging og kutt

Mens nye bygg tar form rundt om på universitetsområdet, forverres forholdene for de som skal fylle byggene. Universitetet i Tromsø er også paradoksens tumleplass.

Vegar Andreassen,
Kari Mette Darell Eliassen

Store budsjettkutt er nemlig på trappene. To av fakultetene som berøres er Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV-fak) og Det humanistiske fakultet (HUM-fak). Som følge av reduserte bevilgninger blant annet pga. lav vekttallsproduksjon og studentflukt må begge fakultetene tåle kutt på flere millioner kroner.

Problemet er at en stor andel av nedskjæringene går direkte på studiekvalitet. Det kan bety et dårligere studietilbud og enda færre avlagte vekttall og studenter i tiden framover.

Ingen muntlig?

Budsjettet på SV-fak skal kuttes med 5,5 mill. kroner. Studentenes arbeidsutvalg på fakultetet påpeker imidlertid at hele 38 prosent eller 2 millioner kroner går direkte på tiltak som rammer studiekvalitet.

Innkallelsen til neste studentråd er hengt opp rundt på fakultetet og her viser arbeidsutvalget hvilke av de foreslåtte kuttene som vil forverre studentenes situasjon. Av disse kan nevnes:

- Bort med seminarundervisning gitt av hovedfagsstudenter
- Bort med studentekskursjoner
- Bort med muntlig eksamen
- Bort med eksterne veiledere

Ødelegger ryktet?

Geir Davidsen sitter i arbeidsutvalget på SV-fak. Han er bekymret for hvilke ringvirkninger slike kutt vil ha for UiTø:

– Hvis to millioner kroner kuttes på tiltak som rammer studiekvalitet, vil det over tid gi et dårligere studiemiljø ved UiTø. Det gode ryktet Tromsø i dag har kan dermed forsvinne, sier Davidsen.

Elisabeth Stormo fra studentenes arbeidsutvalg på filosofi er spesielt opptatt av de pedagogiske konsekvensene av å kutte muntlig eksamen. Hun trekker fram Tromsøvarianten på Ex. Phil. som et godt eksempel. Her blir studentene bedømt ut fra en semesteroppgave og muntlig eksamen noe som hittil har gitt gode resultater, sier Stormo.

BILDET ER MANIPULERT

KUTT: De foreslåtte budsjettkuttene kan føre til en nedbygging ved Universitetet i Tromsø.

Fakultetsdirektør Ingeborg Harsten sier at kuttene rammer alle områder på fakultetet, ikke bare studiekvalitet:

–Kuttet skyldes studentflykt fra fakultetet, og studenttallene trolig vil fortsette å synke. Vi vil forsøke å gjøre det beste ut av situasjonen i tiden framover uansett budsjettbevilgninger.

Lite langsiktig

Også HUM-fak får mindre å rutte med. Budsjettet må kuttes med 2,5 millioner kroner. Forslaget som foreligger innebærer blant annet at alle ubesatte stillinger holdes ledig og at heller ingen vikarer tilsettes. Også hjelpelærermidler blir kuttet fra høsten. I tillegg ser man på muligheten for å redusere undervisning samt at alle tilbud som ikke gir vekttall går ut (f. eks. fransk forkurs).

Studentrådet ved HUM-fak diskuterte budsjettkuttene på møte forrige mandag. Synspunkter som kom fram var at en lite langsiktig tankegang ligger bak de foreslåtte kuttene. Det totale studietilbudet ved UiTø vil bli verre og mindre attraktivt, noe som igjen vil kunne få utslag på studentenes vekttallsproduksjon. Og vekttallsproduksjonen ligger til grunn for bevilgningene.

AU-leder på HUM-fak Stef Schwabe oppfordret møtedeltakerne til å tenke konstruktivt. Studentrådet la også fram et forslag om å gjøre noen kurs tverrfaglige. For eksempel syntaks som både tysk-, engelsk- og nordiskstudenter må gjennom.

Endelig budsjett skal vedtas i slutten av måneden på begge fakultetene.

ferieverden

Storgata 43, 9008 TROMSØ

OSLO	KR 670,-
BODØ	KR 340,-
TRONDHEIM	KR 560,-
SYDNEY	KR 6032,-
BANGKOK	KR 3924,-
CAPE TOWN	KR 4474,-

Ta kontakt for andre priser

Enveispriser med Braathens/KLM fra Tromsø

STA TRAVEL 77 64 80 02

Student og ungdomsreiser

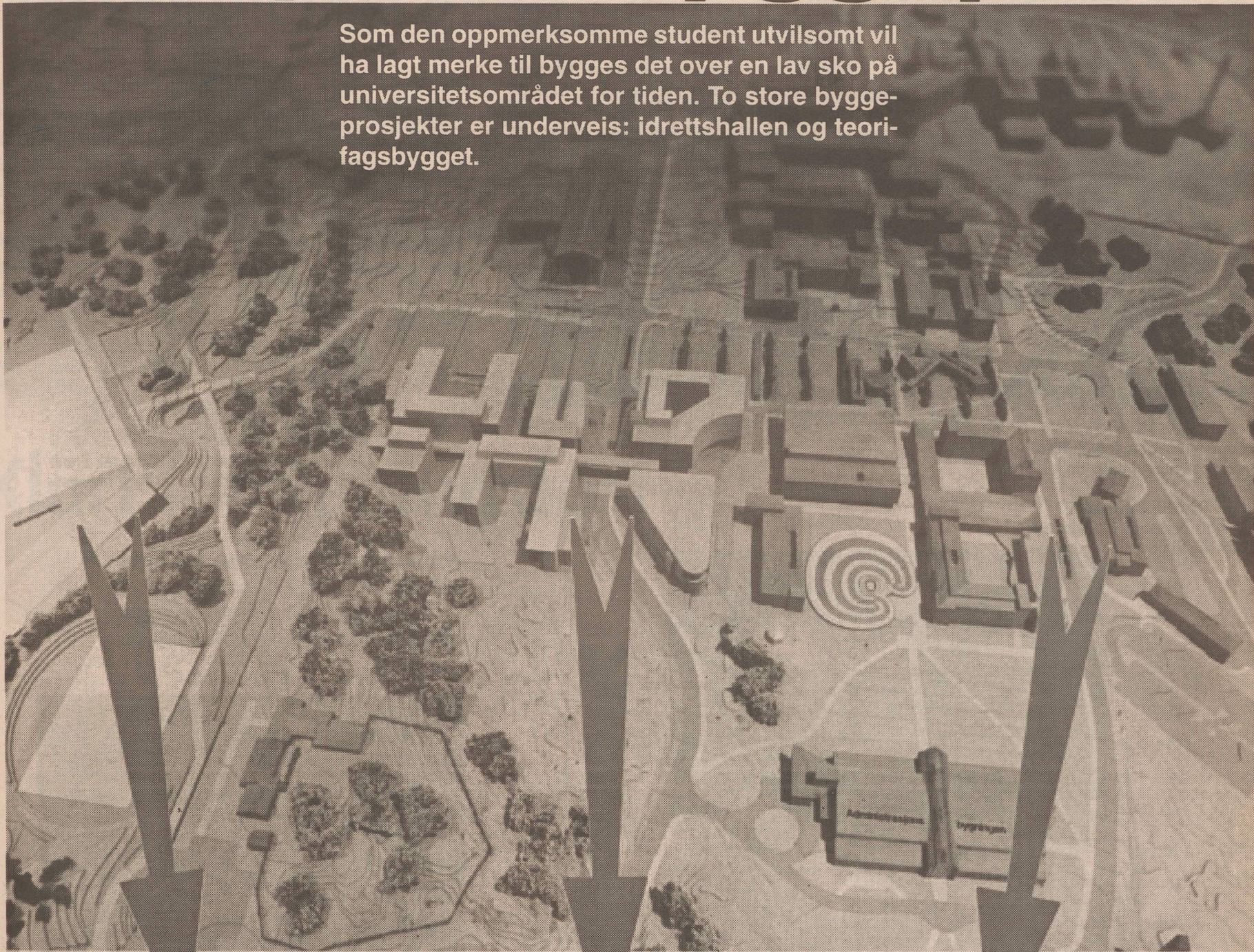
IMAGINE TOUCH SEE LEARN HONOR
LEARN THROUGH FEELING AND CHANGE

INDIVIDUAL VISION LISTEN DO ENJOY GETATE INDEPENDENCE
LISTEN DO ENJOY HEARTE INDEPENDENCE
INDIVIDUAL VISION LISTEN DO ENJOY GETATE INDEPENDENCE
INDIVIDUAL VISION LISTEN DO ENJOY GETATE INDEPENDENCE

Livet på en byggeplass

Som den oppmerksomme student utvilsomt vil ha lagt merke til bygges det over en lav sko på universitetsområdet for tiden. To store byggeprosjekter er underveis: idrettshallen og teori-fagsbygget.

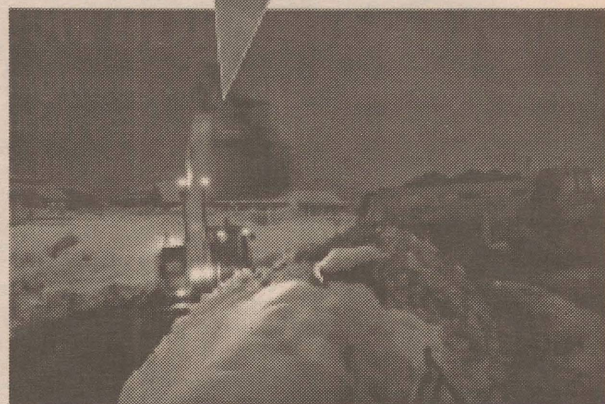
Idrettshallen:

- ca 2000 kvadratmeter
- budsjett: 30 millioner
- finansieres av Kirke-, utdannings-, og forsknings-departementet, Studentsamskipnaden i Tromsø, tippemidler, studentene over semesteravgiften og TSI
- ferdigstilles 1. november 2000.

Teorifagbygget:

- ca 30000 kvadratmeter
- delt budsjett med Østre Fløy
- finansieres over statsbudsjettet
- ferdigstilles i 2003

Østre Fløy:

- ca 2500 kvadratmeter
- budsjett på 600 millioner (Østre Fløy og Teorifagsbygget samlet)
- finansieres over statsbudsjettet
- ferdigstilles i løpet av 2000

Pål Anders Opdal
Jon Terje Eiterå (foto)

Idrettshallen skal være innflyttingsklar 1. november 2000. Teorifagbygget, eller Breivika VI, er delt i to byggetrinn. Byggetrinn 1 er i tilknytning til HUM-fak/SV-fak og skal ferdigstilles i løpet av året.

Det som per dato kun er det velkjente hullet i bakken øst for

HUM-fak skal i løpet av året bli et toetasjes bygg på cirka 2.500 kvadratmeter. Dette byggetrinnet er den såkalte Østre Fløy-utvidelsen.

Breivika VI byggetrinn 2 vil i sin tur igangsettes førstkommende høst på vestsiden av Universitetsbiblioteket. Dette er en enorm utbygging, og når den slutføres i 2003 vil et bygg på cirka 30.000 kvadratmeter se

dagens lys. Det er dette byggetrinnet som omtales som selve Teorifagsbygget.

Når det gjelder hvem og hva idrettshallen skal huse skal de ulike undergruppene i Tromsøstudentenes idrettsforening (TSI) inn i hallen i fullt monn. Hallen vil dessuten huse både håndballbane, klatrevegg, squash-bane og styrkerom. Det er også på tale med dedikerte fa-

siliteter for aerobic og spinning.

Østre Fløy vil i sin tur være den permanente basen for HUM-fak. Teorifagbygget skal huse både Institutt for psykologi, Det juridiske fakultet, og fagene sosialantropologi og religionsvitenskap fra SV-fak. I tillegg til dette skal Studentsamskipnaden hardt inn i bygget. Også UNIKOM og det som foreløpig omtales som digitalt

senter vil bli å finne her.

Tanken bak denne massive utbyggingen har vært å forsøke å samle hele Universitetet i Tromsø i Breivika og ikke lenger ha ulike institutter spredt rundt i byen. Når Breivika VI ferdigstilles vil dette målet langt på vei være oppnådd.

Studenthuset hjelper deg

Mange frivillige har allerede meldt seg til Studenthuset. Men frivilligstyret ønsker flere: – Dette er din sjanse til å være med å utforme Studenthuset i Tromsø og skaffe deg nyttige erfaringer, lyder oppfordringen.

Vegar Andreassen
Marit Ljøsne (foto)

Koordinator for frivilligstyret, Frank Fredheim, inviterer alle studenter til å ta del i utformingen av Studenthuset.

– Nå skal vi faktisk på mange måter "lage" et studenthus. Det er utrolig morsomt og lærerikt å være med i denne prosessen, sier Fredheim.

– Studentene er vanligvis passive mottakere. Nå har vi muligheten til å være kreative og utfolde oss på en helt annen måte enn på eksamen. Det arbeidet som blir gjort kan andre studenter dra nytte av i mange år framover, poengterer Fredheim.

Stor interesse

Over 50 personer har allerede meldt seg til tjeneste for den nye

storstua. I tillegg har det vært mange innom bare for å få informasjon. Legger man til de som allerede er involvert på et eller annet vis begynner arbeidsstokken å ta form.

– Men det er enda plass til flere. Og kom gjerne så fort som mulig, lyder oppfordringen fra Fredheim.

Forberedelsene starter nemlig i slutten av måneden. Da blir det infomøte for de frivillige, og i uke 9 blir det oppstart på kursene, opplyser koordinatoren, som også lover en storslagen sosial tilstelning for sine medhjelpere i løpet av mars.

Verdifull erfaring

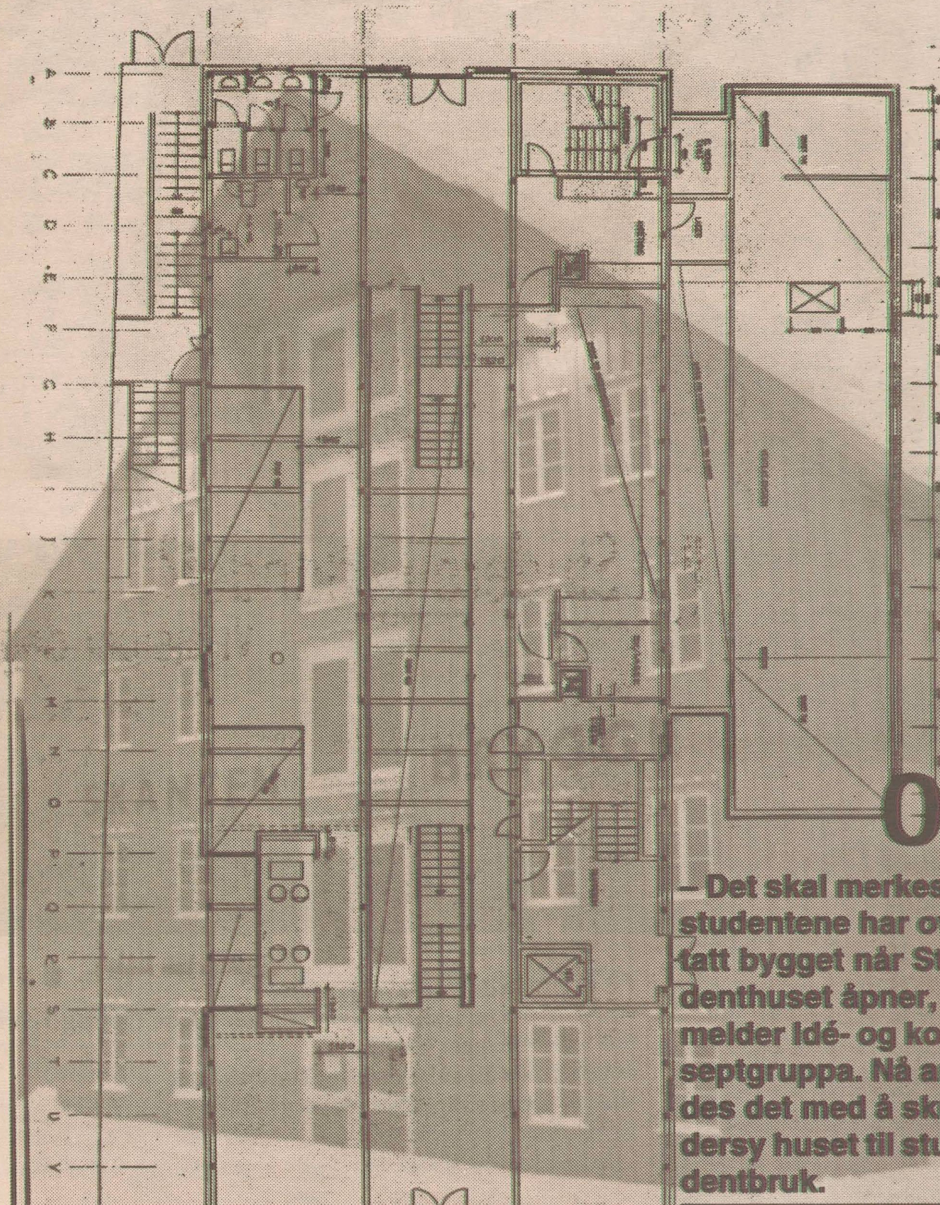
Både drifts-, ordens- og prosjektsfrivillige må gjennom et grunnkurs. Senere vil det bli tilbudt opplæring på alt fra lyd-/lysbruk til førstehjelp.

Hvis noen lurer på hvordan man kan rettferdiggjøre arbeid på Studenthuset istedenfor å sitte på lesesalen, har Fredheim svarene:

– De som melder seg vil lære seg samarbeid, prosjektjobbing og teamarbeid. Dermed får de den kompetansen og arbeidserfaringen som er det første næringslivet spør etter.

TAR SATS: Koordinator for frivilligstyret, Frank Fredheim, er hoppende klar for flere frivillige.

TEGNINGER: Ombygningsplanene for Studenthuset er fortsatt på tegnebrettet.

– Det skal merkes at studentene har overtatt bygget når Studenthuset åpner, melder Idé- og konseptgruppa. Nå arbeides det med å skreddersy huset til studentbruk.

Vegar Andreassen
Hanne Stien (foto)

Overtakelsen og åpningen er fastsatt til 1. april.

– Det er dermed svært begrenset hva vi kan gjøre før den tid, sier Kine Steinsvik, representant i Idé- og konseptgruppa. Men det vil likevel bli gjort en del mindre endringer. Studentene skal merke at vi har overtatt bygget, påpeker Steinsvik.

HEMMEIGHETSFULL: Kine Steinsvik i Idé- og konseptgruppa vil ikke røpe planene for ombyggingen av Studenthuset.

Ombygningsplaner

Store planer

Gruppa har allerede kontaktet arkitekt og forprosjekteringen er i gang.

– Det er en prioritert oppgave å gjøre huset vårt eget, poengterer Steinsvik. Hun sier videre at penger skal brukes til ombygging og tilrettelegging.

Det jobbes med mange forskjellige løsninger, først og fremst for å gi studenthuset størst mulig publikumskapasitet, forklarer Steinsvik. Rent konkret er det likevel lite som er av-

gjort. Det vil bli en scene i 11. etasje og det åpnes for bruk av alle etasjene. I tillegg skal det legges til rette for konsertarrangement også i 4. etasje.

Klart til høsten?

Selve hovedombyggingen kan ikke starte før studentene formelt overtar bygget. Målsetningen er derfor å få gjort unna all byggingen i løpet av sommeren slik at bygget er ferdig utformet til høsten og semesterstart.

Fullt hus

- og stormende jubel

Studentene møtte opp i hopetall og gjorde sitt til at rammen ble perfekt rundt foråpningen av det nye Studenthuset. Førpremieren vitnet om at Tromsøs nye samlingsplass virkelig var etterlengt.

Vegar Andreassen
Hanne Stien og Jon Terje Eiterå (foto)

Et storslaget arbeid lå til grunn for det gode oppmøtet. Både Utopias annonsering samt plakater og løpesedler hadde gjort folk oppmerksomme på den historiske begivenheten.

Strømmen mot Skansen brygge onsdag 2. februar var jevn og vedvarende. Allerede i ettiden var det trangt om plassen. Studenter og andre sørget for en oppløftet stemning og slapp løs både jubel og champagne med meldingen: – Vi kommer tilbake.

CHAMPAGNE: Føråpningen av Studenthuset ble behørig feiret med champagne og stormende jubel.

Klart for åpningsfest

Studenthuset blir formelt overtatt av studentene 1. april. Da blir det også en gigantisk åpningsfest – og det skal man ikke spøke med.

Når overtakelsen er unnagjort blir det ikke bare en storslagen innvielsesfest, det blir et kjempeprogram med masse forskjellige arrangementer, sier Interimstyreleder Torkjel Sandanger.

– Etter overtakelsen går vi inn i en periode der vi skal teste bygget på alle mulige måter, sier Sandanger. Det blir et bredt spekter av tilstelninger og arrangementer. Konserter, utstillinger og teater er bare noen av de uttrykksformene som vil bli presentert, fortsetter Sandanger.

Dermed røper han også at det arbeides – og har blitt arbeidet – kontinuerlig og målrettet opp mot den store åpningen. Hva det rent konkret innebærer, vil ikke interimstyrelederen si. Det blir i alle fall et spennende program. Og det skal bli billig. Studentene er herved advart: 1. april blir ingen spøk.

FORSMAK: Studentene møtte opp i hopetall og studenthuset ga en forsmak på hva det kan tilby.

ETTERLENGTET: Fornøyde studenter fordøyer tanken om at også Tromsø endelig har fått Studenthus.

Studere i utlandet?

Vi hjelper deg!

New Zealand

Australia

England

Hawaii

Stikk innom vårt nye kontor i Tromsø eller kontakt oss på mail /telefon.

Infomøte torsdag 17. Februar, klokken 19.00
Ring for påmelding

IEC Tromsø
Søndre Tollbugt. 3A
9008 Tromsø
tlf: 77 63 74 14
fax: 77 63 74 15
e-mail: tromso@iec.no

Åpningstider:
Mandag- onsdag og fredag: 12-16
Torsdag: 12-18

**INTERNATIONAL
EDUCATION CENTRE**

Debatterte stormaktsspillet

Bak merkelappen "humanitære intervensjoner" finnes vaklende motiver – det hele er et spill om interesser, hevdet tidligere AKP-leder Pål Steigan på Internasjonalt Seminar.

Kjetil Skjønberg

Pål Steigan, rettet skarp kritikk mot de "humanitære intervensjonene" i Kosovo. Han trakk fram tidligere tilfeller som for eksempel Hitlers "intervensjon" i Tsjekia før andre verdenskrig, og situasjonen før og under Golfkrigen i 90/91.

USAs rolle i Kosovo ble karakterisert som en "tradisjonsrik imperialistisk politikk," en situasjon tatt rett ut fra den kalde krigen, hvor det viktigste var å kontrollere landområder. Motdebattant generalløytnant Martin Vadset var ikke direkte uenig i Steigans utspill.

Et spill om interesser

Hvorfor var det akkurat Kosovo som ble intervenert? Hvorfor ikke Tyrkia for deres behandling av kurderne eller Tsjetsjenia, hvor det også begås folkemord? Når det gjelder Tyrkia, er landet en alliert og har alltid vært strategisk viktig

for både NATO og FN. Ved hjelp av Tyrkia kunne det internasjonale samfunn overvåke Bosporusstredet, inngangen til Svartehavet.

Når det gjelder Tsjetsjenia, er det farlig å tirre en falmende stormakt som ønsker å forvalte "indre anliggender" på egen hånd. Men hvor grensen går mellom indre anliggender og humanitær inngripen, er svært vanskelig å avgjøre, understreket Steigan.

Intervensjoner

Folkeretten betegner intervensjon som krenkelse av en stats rett til uavhengighet – og følgelig forbudt. Siden definisjonen er lite presis, mente Steigan at reglene ofte har tjent som påskudd for tvilsomme inngrep i en stats konflikter.

Media

Under Golfkrigen ble styringen av media uhyre viktig. All informasjon ble kontrollert av USA og silt ut til tunge nyhetsaktører som CNN og BBC International, sa Pål Steigan. Publikum ble presentert en ensidig beretning om den militære presisjonskrigen, en krig som skulle skåne sivilbefolkningen fra de store lidelsene. – Faktum er at de sivile alltid blir hardest rammet i krig, fastslo den tidligere kommunistlederen på Internasjonalt Seminar.

Radikal senterungdom

Studentopprøret i Senterpartiet er i gang. Dei vil heller satse på venstresida enn Venstre.

Hallgeir Løland Torpe
Jon Terje Eiterå (foto)

Leiaren av Senterungdommen, Sigbjørn Gjelsvik og hans disiplar vil alliere seg med Sosialistisk studentlag. Dei vil mobilisere til studentopprør mot sentrumsregjeringa, og for å vinne

neste EU-kamp tror dei på alliansar på venstresida.

Til hausten vil dei stille liste til studentstyret. Studentpolitikken dei unge senterpartistane representerer er faretruendelig AU i studentstyret sitt framlegg til arbeidsplan. Helga Anette Melhus vil elles gjere Universitetet i Tromsø meir miljøvenleg og sørge for at miljøproblematikken blir integrert i undervisninga.

Magne Henriksen er mellom anna oppteken av at næringslivet må flinkare til ta i bruk forskingsmiljøa ved universitetet.

NFH-studenten ønskjer storsatsing på kompetanseutvikling innan fiskeri og havbruk i Tromsø.

Helga, Yngve og Magne i det nye styret har 15-20 års politisk fartstid samanlagt. Men desse travle studentane vil ikkje berre hive seg med i studentpolitikken, dei lovar også å stille opp som frivillige for studenthuset. Bondestudentane i frå Målselv, Bardu og Hasvik har nemleg forstått at det nye studenthuset i Tromsø vil vere uhyre viktig for å heve studentengasjementet.

STUDENTOPPGJER I SENTERUNGDOMMEN: Torbjørn Johansen, Sigbjørn Gjelsvik, Magne Henriksen, Kristine Martinsen, Helga Anette Melhus, Yngve W. Bergheim og Rolf-Hugo Myrseth.

In America
you can still meet
the blacks, the whites
and the blues

Go before it's too late*

*The Kilroy ticket. For young people under 26 and students under 33 only.

Gode tilbud til USA fra 6. – 18. mars
Sjekk www.kilroytravels.com.

Ostø:	Bergen:	Stavanger:	Tromsø:	Kristiansand:
Nedre	Studententeret	Brigade 11	Strandg. 36	Tollbodgata 15
Slottsg. 23	Vaskeriveien 16			
Blindern				
tl. 23 16 23 10				
Gruppeavdeling				
tl. 23 10 23 40	tl. 55 30 79 00	tl. 51 85 86 00	tl. 77 86 51 51	

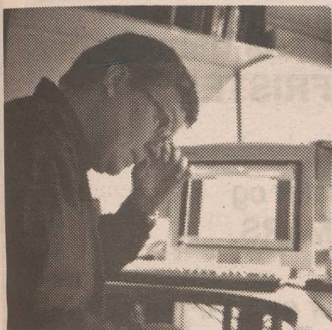
KILROY
travels

Ikkje alle vil vise mappa si

Forslaget om dokumentasjon på pedagogisk kompetanse møter blanda kritikk. Resultatet kan bli at udugelege lærarar blir vist til forskarbenken.

Tina Bakkebø
Hanne Stien (foto)

Ikkje orientert
Gunnar Hartvigsen
Professor, informatikk

Hartvigsen var ikkje orientert om framlegget om mappdokumentasjon, men etter ei lita orientering frå Utopia, hadde han ingen umiddelbare negative innendingar mot framlegget.

– Eg synest det er greitt at pedagogiske evner vert vurdert som eit tilleggsmoment til forskingskompetansen ved tilsetjingar. Men slike evner er vanskelege å måle, seier Hartvigsen.

Han peikar på dei mange ulike stillingane ved universitetet som alle krevjar ulike kvalifikasjonar. Pedagogisk kompetanse er kanskje ikkje like naudsynt på alle område, seier Hartvigsen. Han meiner likevel at alle tilsette ved universitetet bør undervise:

– Samspelet mellom forskning og undervisning er av verdi for alle som driv med vitenskapleg arbeid, konkluderer han med.

Glad for at noko skjer
Tove Bull
Rektor ved UiTø

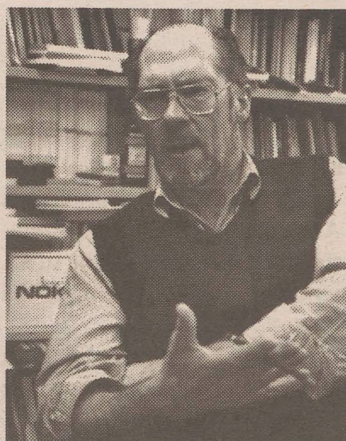
– Eg ynskjer velkomen fleire dokumentasjonsformer som kan kartleggje pedagogisk kompetanse. Eg er glad for å sjå at det skjer noko, at det blir gjort arbeid for å finne nye alternative metodar, seier rektoren.

Bull meiner at framlegget om mappdokumentasjon syner at undervisningskompetanse er på veg til å bli meir vektlaagd både hos studentar og dei som underviser.

Unikom positive

– Vi i Unikom stiller oss positiv til framlegget om mappdokumentasjon, seier undervisningslektor Marit Allern.

– Samanliknar ein vurderingsgrunnlaget i ei mappe med ei prøveforelesing eller eit intervju vil mappa framvise ein sikrere dokumentasjon av di ho stadig vil vere i utvikling, poengterer Allern.

Skeptisk
Nils M. Knutsen
Førsteamanuensis, nordisk

– Eg tykkjer det er særst viktig at spørsmålet om pedagogisk dugleik takast med når ein skal tilsetje folk her ved universitetet. Men eg ser det vanskeleg å finne ein måte å dokumentere denne dugleiken på, seier Knutsen.

Han meiner vidare at mappedokumentasjon ikkje vil gje eit korrekt nok bilete av den pedagogiske kompetansen til søkjarar, og stiller seg i utgangspunktet kritisk til dette forslaget:

– Mappene vil i alle tilfelle sjå særst gunstige og flatterande ut, ein vel jo sjølv kva ein vil leggje i ho og ikkje.

Knutsen ser heller at ein i større grad verdset at dei tilsette ved universitetet vel å bruke tid på studentane i staden for å prioritere eige forskingsarbeid.

– Det er gjennom tilbakemelding frå studentar at ein på den beste måten kan få setje søkjelys på eiga undervisning og dermed heve nivået på forelesingane.

Spår kvalitetsauke
Grethe Karlsen
Universitetspolitisk ansvarleg i studentstyret.

– Eg er svært glad for at dette forslaget er sendt ut til høyring, og håpar det syner at universitetet i framtida vil ta undervisningskompetanse meir alvorleg ved tilsetjingar. Karlsen spår ei kvalitetsauke i forelesingane om framlegget om mappedokumentasjon vert vedteke:

– Eg meiner dette kravet vil gjere dei vitenskapleg tilsette meir medvitne om det å forelese. Det er ein del av deira arbeid som eg meiner ikkje er verdsett nok i dag, sluttar ho av.

Her er saken:

» Eit forslag om mappedokumentasjon er no ute på høyring.

» Framlegget går ut på at søkjarar til stillingar ved universitetet må leggje ved ei mappe som dokumenterer deira pedagogiske kompetanse.

» Denne mappedokumentasjonen er meint å sikre at pedagogisk dugleik veg like tungt som forskingskompetanse ved tilsetjingar.

Fare for takkras

SKIKKELIG STYRKETRENING: I snart tre uker har takmåkarna jobbet for å fjerne de mellom to og tre metrene med snø som har lavet ned over hodene våre. Værvarslinga framover lover fremdeles godt for de ivrige studentene; det er meldt mere snø. Studentene som er med får 100 kroner per time for arbeidet.

FOTO: JON TERJE EITERA

Interessert i en studieperiode i utlandet?

- ◆ Internasjonalt studentkontor er veien å gå.
–informasjon og veiledning.
- ◆ Konsulenter fra fakultetene og Internasjonalt studentkontor. Stand ved hvert fakultet 21-25 februar.

Kontakt:

- ◆ Internasjonal konsulent ved ditt fakultet.
- ◆ Internasjonalt studentkontor i Studieavdelinga, 3.etg. Administrasjonsbygget.
- ◆ www.adm.uit.no/studie/foreign

LESERINNLEGG

UDI ga etter, Behzad Zamani får bli!

Jeg takker Utropia, som i motsetning til Nordlys publiserte saken om Behzad Zamani. Nå får Behzad endelig bli i Norge!

Den 12. november 1998 pådro Behzad seg brudd på armer og ben, da han hoppet ut av vinduet på rommet sitt ved asylmottaket på Melbo fordi politifolk var i ferd med å bryte seg inn til ham med brekkjern. De hadde ordre fra UDI om å tvangsreturnere mannen til Iran.

For sine bruddskader måtte han gjennom seks operasjoner. I det året dette har tatt levde han fortsatt i konstant angst for å bli utsendt fra Norge tilbake til Iran. Som en følge av dette pådro han seg blødende magesår. Er vi ikke snille her i Norge mot mennesker i en angstfylt situasjon på

flukt fra regimer vi knapt klarer å forestille oss? Behzads søster var død i fengsel, begge foreldrene døde. For Behzad hadde vært både arrestert og selv mishandlet, i det samme fengslet i Iran hvor hans søster døde.

Da jeg skrev om Behzads situasjon i Utropia 17. februar i fjor var det som leder av studentenes Amnesty-gruppe ved Ui-Tø. Sammen med professor Jørgen Cohn hadde jeg besøkt Behzad og vært med på torturfølgespesialistens samtale med ham der han lå med alle sine bruddskader på Stokmarknes sykehus. Vi rapporterte så saken inn for Amnestys internasjonale sekretariat i London.

De engasjerte seg straks. Det er viktig for meg å under-

streke at jeg har blitt både dypt skuffet og mektig frustrert over ledelsen i Amnesty Norge, men Amnesty Internationals sekretariat i London har vist vilje til å virkelig hjelpe flyktninger på flukt.

Det er ikke Amnesty Londons innsats alene som har ført til at Behzad 23. desember i fjor fikk gyldig oppholdstillatelse, men de skal ha den varme takk de virkelig fortjener fordi de gjorde det de kunne for å hjelpe da han trengte det! Henrik Broberg, legen Kjetil Karlsen og mange flere har også gjort en enorm innsats i saken.

Mona Strøm (Innlegget er forkortet. Red. anm.)

STUDENTSAMSKIPNADEN

Studentsamskipnadens barnehager SØKNADSFRISTER

Søknadsfrist for stipendiater og universitetsansatte er 1. MARS.

Søknadsfrist for studenter er 1. APRIL.

Søknadskjema fåes i barnehagene, i ekspedisjonen ved de ulike fakultetene / lærestedene og ved henvendelse til Studentsamskipnaden (telefon 77 60 77 00).

NB! Det må søkes på nytt hvert år for barn som har plass. Skjema deles ut i barnehagen.

Søknaden sendes: Studentsamskipnaden i Tromsø, barnehageavdelinga, Breivika senter, 9037 Tromsø.

Studentrabatt

Tromsøstudentenes Idrettslag

Studentrabatten gis ved visning av gyldig studentbevis, og beløp av gyldig semesteravgift. Rabatt innvilges i perioden 15 august 1999 tom. 1 juni 2000. Rabatten gjelder varer til ordinær pris.

i gamle Chr. Hansens lokaler
Fr. Langesgt. 22
tlf 77 68 56 56

Vi reparerer:
glidelås i
skinnklær,
klær, rygg-
sekker,
vesker etc.
Strandgata 34
tlf. 77 68 46 82

Skippergata 15
tlf 77 68 21 16

Brillehuset AS
Storgt. 88 tlf 77 68 21 43

Varehuset i Sjøgata
Sjøgata 13
tlf. 77 63 82 00

Torgsentret - Storgt. 79
tlf 77 68 15 63

Arctic Bilutleie as

Vestregt. 16, tlf 77 61 58 50
Flyplassen, tlf 77 67 98 40

midt i sentrum!

J.M. HANSEN
Storgt. 56 tlf 77 66 55 00

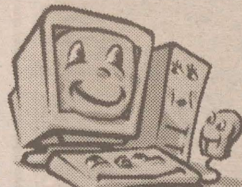

Stortorget 2
tlf 77 61 11 66

Nordnorges største innen babyutstyr.
Salg og utleie

Heilovn 6
tlf. 77 67 22 44

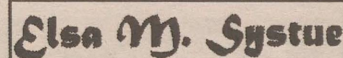
Fiolveien 13
tlf 77 61 07 97

v/ brua tlf. 77 68 35 41

Markedsplassen tlf 776 82254

Vestregt. 1, tlf. 77 65 64 31

Forhandler for SINGER og PFAFF

Storgt. 89 og Jekta
tlf 77 60 19 80

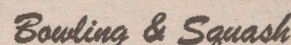
VEITASENTERET - TLF 77 61 26 01

Jekta Handelssted
tlf 77 67 37 20

Stortorget 3
(vis a vis Domus)
tlf. 77 68 26 55

Stakkevollvn 49
tlf 776 19770

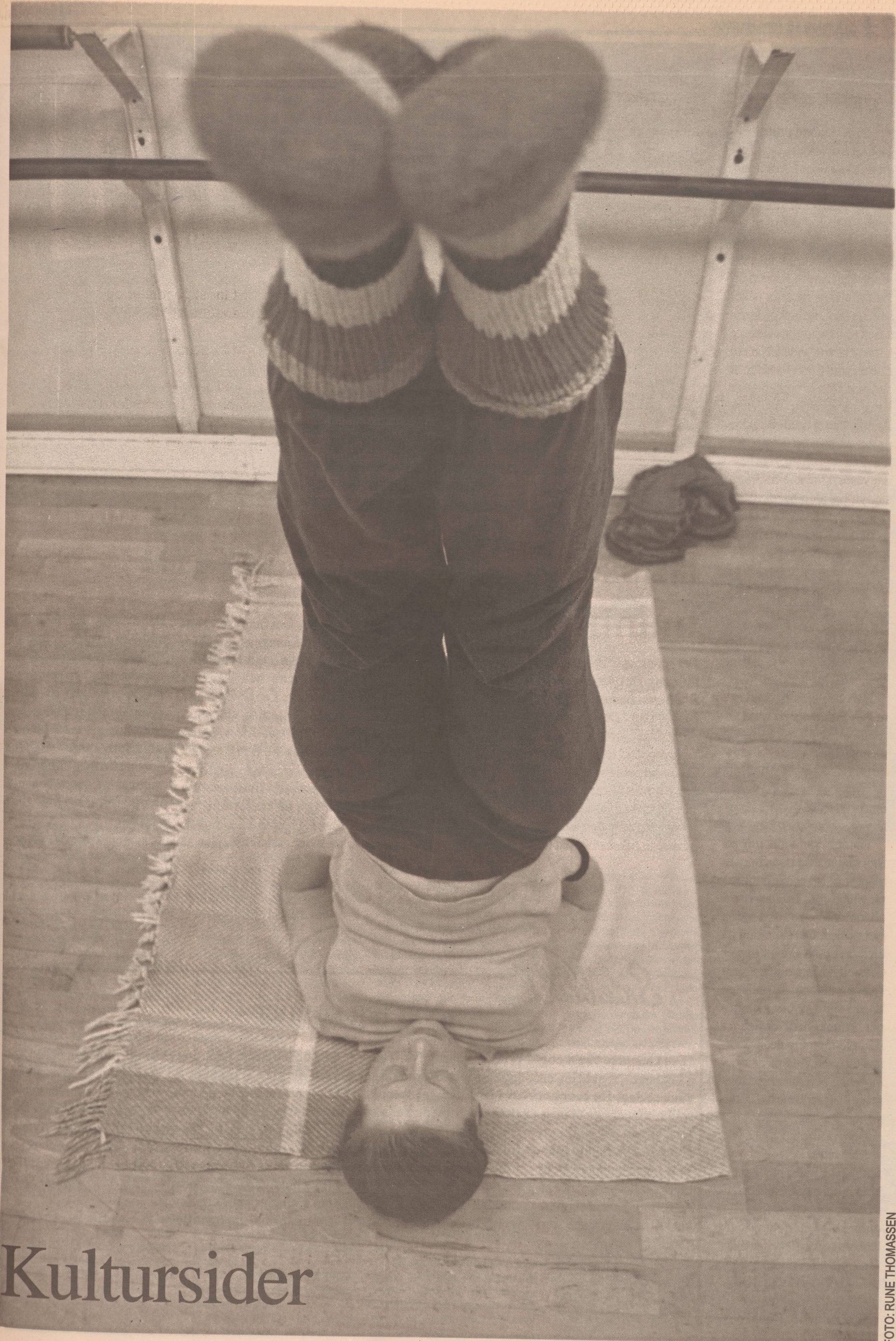
Åpent 10:00-24:00
alle dager

FOTBALL HANDBALL UV-RYGBY
DYKKING BASKET AEROBIC FJELL-
GRUPPE PADLING SVØMMING
JUDO KARATE WING TSUNG INNE-
BANDY FEKTING SPORTSKLATRING
TELEMARK VOLLEYBALL
SNOWBOARD FISKE AIKIDO FEK-
TING STYRKETRENING - VI BEDRI-
VER DET MESTE
Tromsøstudentenes Idrettslag er
ansvarlig for studentrabatten.

TSI
Hovedgården
9037 Tromsø
tlf: 77 64 45 79
<http://tsi.org.uit.no>

Kultursider

FOTO: RUNE THOMASSEN

KULTURLEIAR

Fanden er død

Vestlandsfanden er erklært død og makteslaus. Den dystre mørkemannen mista fotfestet i takt med tilbakegangen for målrørsla, fråhaldsrørsla, bedehuskulturen og slekta elles. Men Vestlandsfanden har hatt slagkraft større enn Vestlandet. Fanden frå Vestlandet er ein raud jækkel som no kler seg hipt og byrja å frekventere minimalistiske kaféar i hovudstaden. Når ein staskar som Einar Førde med statskanalen i ryggjen seier han gir seg katten i om Vestlandsfanden er død eller ikkje er det på høg tid å setja ein kulturell dagsorden. Han hevdar vestlendingane sitt fremste symbol aldri har eksistert anna enn i austlandsk fantasi.

At Nils Kjær kan ha hatt ei forkvakla oppfatning av Vestlandsfanden og at fanden på sitt verste er i nær slekt med varulven og Jantelova i Aksel Sandemose sine bøker er så si sak. Men det gjeld å sjå han i auga for så å la han sleikja deg på handa.

Han var nemleg ikkje berre fæl. Fanden stod trass alt for noko. Det var ei form for identitet me i dag så sårt kunne trengja. Dei klære motsetnadene som ein gong prega den offentlege debatt er borte.

Fanden var vald inn på Stortinget som den fremste blant sine. No er alle politikarar villige til å gå til sengs med alle andre berre for å redda eit budsjett. Det er amoral på eit svært høgt nivå. I dag er det slett ikkje mogleg å vera "påtværs af al rimelighed" som Kjær i si tid skreiv. Omgrepet "rimelighed" eksisterer ikkje lengre. Og det er vanskeleg å setja seg på tvers av ingenting. Kverulering, intoleranse og fanatisme har dårlege kår. Dei høge ideal si tid er definitivt forbi.

Men rett skal visseleg vera rett: Nils Kjær si usympatiske skildring av Vestlandsfanden har minst ein feil: Han drep ikkje latter, faktisk går han oftast rundt med eit hånflir. Eit hånflir frå grava til alle blåjakkar som lallar av fryd rundt Kjell Inge Røkke sitt bugnande middagsbord.

Inger N. Bråtveit

Busse- mann

Det snør masse og alle tek bussen. Det er sjeldan sitteplass. Berre av og til, som i dag. Det var ein alkoholikar med sekk som hadde to seter for seg sjølv. Det var eit ledig setebakhan òg. Eg pressa meg fram. Dei fleste ståplassane var tekne. Eg såg dei ledige plassane. Alkoholikaren la

eg ikkje merke til. Alle dei andre visste om han. Dei såg at eg satte meg bak han. Det lukta øl av han og ølboksen hadde han i handa. Han prata men ingen høyrde på han. Alle hadde bestemt seg for å ikkje snakka med han. Dei kunne ikkje sjå på han heller. Dei var redde han aldri ville sleppe taket dersom han dei gav han merksemd. Han snakka uklart. Eg sa eg ikkje

forstod kva han sa. Han prøvde å snakka tydlegare. Det hjalp ikkje. Han slutta å snakka. Me såg på kvarandre. Lenge. Eg måtte smile til slutt og sjå vekk. Han smilte. Me såg på kvarandre att. Kanskje endå lenger. Eg likte å sjå på han. Eg vart varm i ansiktet. –Eg har lyst på kjæreste òg, sa han. Eg hadde ein kjæreste, men det vara ikkje. Han sa

ikkje meir. Eg tenkte på solebærdropsa i lomma. Kanskje ville han ha. Eg tok opp ein drops og spurde om han ville ha. Han nikka. Eg putta dropsen i munnen hans. Eine fingren var såvidt borti munnen hans. Eg tok solbærdropsa ned att i lomma. Me sugde begge på dropsa våre. Me likte smaken.

Marit Ljøsne

Sideblikk

Når jeg sovner

"Det kan være vanskelig å fokusere", tenkte jeg en vakker dag. En morgen smilte bussjåføren til meg. Jeg skvatt og våknet. Hunden min hadde plutselig ingen konturer. Dens bjeff var bakgrunnstøy på en fortauskafe. Mennesker kan til tider være som

prikker i dårlig lys. Tannbørster mister sine farger og blir borte. Jeg forsøkte straks å stille inn kanalen. Det skurret. Jeg var ute av fokus. Er du også ute av fokus? Jeg tenkte intenst på hva jeg hadde spist til middag dagene i forveien. Veien til endestasjonen var

lang og lengre en lang. Jeg gikk og gikk. Forsøkte å hilse på mennesker som kom traskende på buldrende asfalt. De smilte og våknet. Kanskje? Jeg følte med ett at det å glemme og huske hindrer fokus. "Barn som glemmer må være ekstra triste", sa jeg og ville

finne min egen barndom. Barn vil ikke sove. Voksne legger seg hver kveld. Jeg forsøkte å være våken i flere netter. Syndere i søvnebol. Ser jeg skyldig ut når jeg sover?

Hanne Stien

«Jeg er genial, og alt jeg skriver er genialt.» Sitatet er henta fra kanskje Norges mest selvopptatte og sexfikserte forfatter gjennom tidene. En forfatter som til og med fikk Einar Gerardsen til å rødme, og som var stolt av det.

Eit dikta liv

Heger har brukt halve livet sitt på å forstå Mykle sitt mykje omstridde liv, noko som har resultert i to bøker og ein biografi. Biografien «Agnar Mykle – et diktet liv» (1999) hausta svært gode kritikkar, og Heger mottok Brageprisen for boka i fjor haust. Han smiler og lener seg over bordet.

– Tenk deg sjølv: Du er ute ein kveld, drikk deg full og har sex med ei jente, som du etterpå sårar etter alle kunstens reglar. De fleste ville ringja for å orska seg, men ikkje Mykle. Han ville i staden letta samvitet sitt ved å skriva om hendinga i ei av bøkene sine. Det er kanskje ikkje så rart at mange kvinner vart rasande når dei las om seg sjølv i bøkene hans, smiler Anders Heger og tek ein munn av pilsglaset.

Agnar Mykle debuterte i 1948 med boka «Taustigen», men han er nok mest kjent for boka «Sangen om den røde rubin».

– Det vart mykje bråk omkring den boka. Og straffesaka mot han gjorde Mykle til den mest berømte og etterspurde forfatteren i Noreg, forklarar Heger.

50.000 sider om seg sjølv

Heger sitt fyrste møte med Agnar Mykle var nettopp gjennom boka «Sangen om den røde rubin».

– Eg var 12 år, og nyfiken på livet. Haddé høyrte rykte om den omstridde boka, og lese ho utan å bli særleg smartare, ler Anders Heger, som verkeleg fann Mykle då han kom i puberteten.

– Mykje av det han skriv pirrar, og overskrir tabugrensene på den tida. Mange kristne moralister vart nok grå i håret, og at det kom ein rettssak var ikkje særleg overraskande, påpeikar

Anders Heger.

Han seier tittelen på biografien «Agnar Mykle – et diktet liv» kom av seg sjølv.

– Det er ikkje slik at det er eg som har dikta opp Agnar Mykle sitt liv, slik som kan hende somme trur. Agnar Mykle diktar sitt eige liv. Han er noko utanom det vanlege, og difor verkar kanskje livet hans som eit eventyr. Han skreiv 50.000 sider om seg sjølv gjennom 30 år, to bunkar opp til taket her, seier Anders Heger og peikar.

– For personleg

Agnar Mykle hadde eit enormt drag på damene, og han heldt sirleg oversyn på kor mange jenter han hadde hatt sex med.

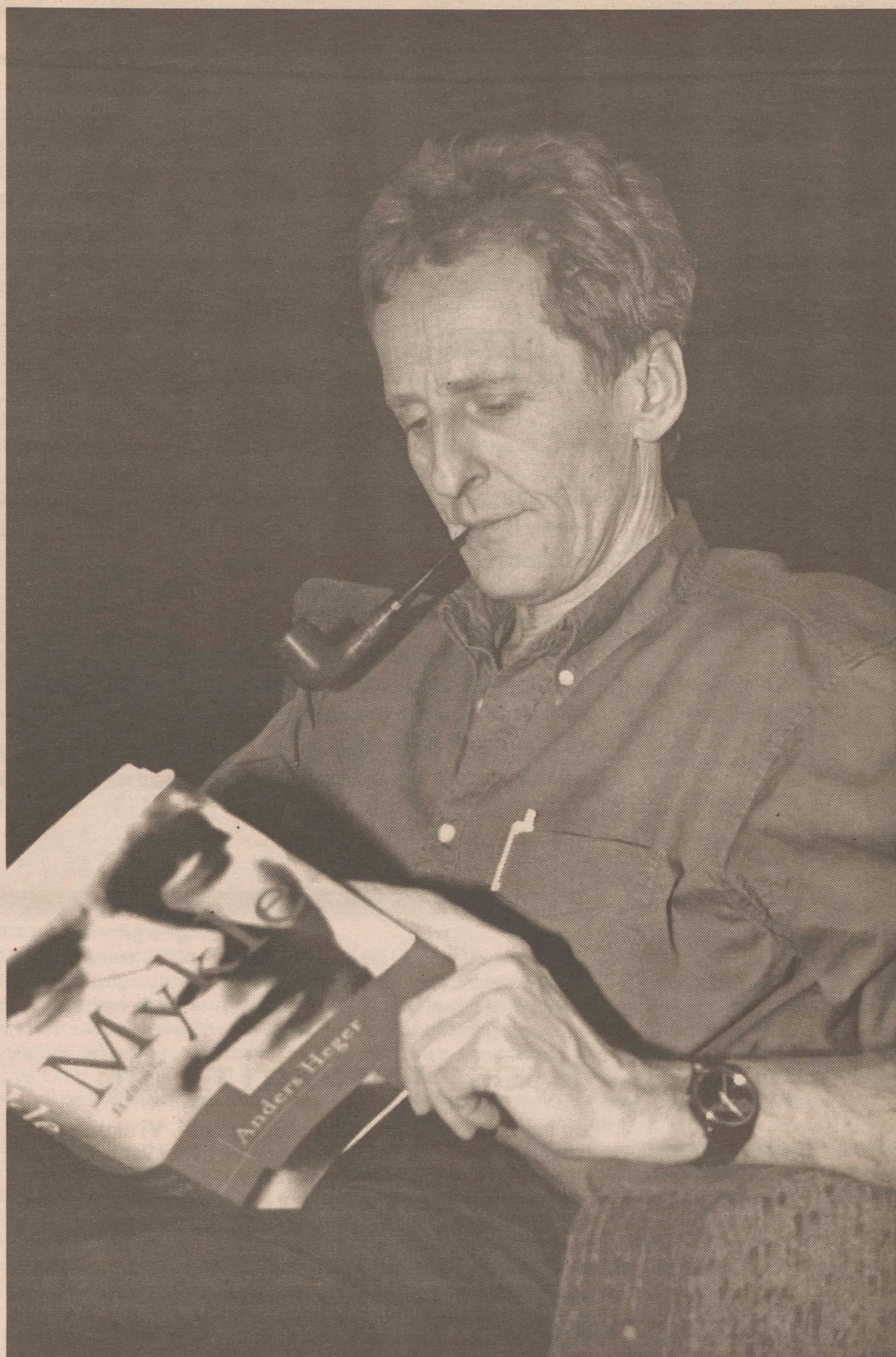
– Han brukte det billigaste sjekketrikset av alle og forklarar: Mykle var berømt, vakker, vittig og sjølvsiikker. Etter kvart let han som han ikkje er så sikker likevel, og får deg til å tru at han er heilt avhengig av nettopp deg. På den viset klarte han å ha «nedleggja» 403 jenter.

Skiljelinja mellom det offentlege og det personlege er hårfin, og Heger finn det sjølv vanskeleg å sjå grensene.

– Eg har hatt fenomenalt mange kjelder og materialet har vore stort. Etterkvart har eg fått god innsikt i livet hans. Han var ingen sympatisk person. Mange av historiene vart klårt for personlege. Problemet er kor mykje du skal utlevera. Omsynet til slektningane hans var viktig, og dei las gjennom og godkjende boka før ho gjekk i trykken, forklarar han.

Gjennom studiene har Heger kome over mange interessante sider ved Mykle.

– Agnar Mykle var eit menneske med store ambisjonar. Vel-

dig store. Han sa til seg sjølv, i full alvor: eg skal verta verdas største forfattar. Så jobba han seg planmessig mot målet. Dei som knekte han under rettsaka var ikkje aktoratet, slik ein kanskje skulle tru, men forsvararane hans. Dei mest kjende forfattarane i landet på den tida stod fram som forsvarar av kunsten. Eg meiner: når du får høyra av Arnulf Øverland at du kan samanliknast med Jesus og at du står i direkte arv frå Platon, er det då så rart at ein får høge tankar om seg sjølv? Mykle sa: Eg er genial, og alt eg skriv er genialt. Men når folk seier at bøkene dine allereie er geniale, kva skal du skriva for å overgå det geniale?, spør Heger.

Siste bok?

Om Heger kjem til å skriva meir om Mykle, veit han ikkje. Han veit berre at han har prøvd å skildra historia til Agnar Mykle, utan å trø over den etiske grensa.

– Men dette er berre ein biografi, seier han. Og siterer frå Mykle: «Røynda har vore og røynda kan berre fortolkast». Og det er det eg har gjort, avsluttar Anders Heger.

Agnar Mykle ble født i Trondheim i 1915 og døde i 1994. Etter å ha publisert noveller i blant anna Arbeidermagasinet, debuterte han i 1948 med novellesamlinga «Taustigen». Mykle var blant mye anna en pioner innen dokketeateret. Han og kona Jane utdannet seg i faget i Paris, og i 1954 utga de læreboka «Dukketeater!». I 1957 reiste påtalemyndighetene straffesak mot Mykle og hans forlegger Harald Grieg. «Sangen om den røde rubin» ble først inndratt som pornografisk, men året etter ble dommen opphevet av Høyesterett. Da hadde en bitter Mykle allerede trukket seg

til bake fra offentligheten, og etter novellesamlinga «Largo» (1967) la han bort penna for godt.

Det er skrevet utallige bøker om den omstridte forfatteren. De mest kjente er Philip Houms bok «Ask Burlefot og vi – dikterens ansvar og vårt» (1957), Anders Hegers bok «Agnar Mykle og Norge» (1984 og 1994), Alf van der Hagens intervjubok med Mykles kone Jane, Eystein Eggens «Agnar Mykle – en dikterskjebne». I 1999 utkom den første virkelige biografien om Mykles liv «Agnar Mykle – et diktet liv», skrevet av Anders Heger.

Eva Marie Mathisen og Ketil Lenert Hansen (foto)

Brev 2000

Eit brev kan romma meir enn tretti søte kjeks, tusen djupe skogar og tri kvite fuglar. Somme gonger høyrer ein breva før dei kjem. Veit berre at i dag ligg det der. Brevet. Streiftoget på endelaus reis mot eit anna landskap. Ulendt og uoversiktleg som havet sjølv. Grensene vert usynlege. Ein merkar seg når noko er så stort. Når noko verkar uendeleg. Uavslutta men likevel avslutta.

Eit skrift frå ein kvardag kan vera grunnlag for kvitebrød i eit anna menneske sin kvardag. Kan vera grunn god nok til å spretta ei flaske eplecider eller to.

Me har fått to brev frå to ulike kvardagar. To skildringar frå ein kvardag som løftar oss opp frå kvardagen. Løftar oss opp frå bussturar og fiskebollar i kvit saus. Tek oss til ein stad mellom ugler og fuglar. Opp i eit tre der me kan sittja og knaska eple. Og tenkja egne tankar.

Inger N. Bråtveit

Til deg jeg aldri møtte

Jeg har lyst til å se deg smile. Et lite smil. Vi skulle stått i skogen mens det regnet. Vi skulle rope til det var fritt for luft i lungene våre. Du venter nok på meg et sted. Ser etter deg bak trestammene. Hvor skal jeg ellers lete? Liker du fiskeboller i hvitsaus? Jeg hater det. Hvit er ingen tiltrekkende farge. Kanskje satt du på bussen i går? Jeg tenker på deg hele tiden. Jeg tror øynene dine er flakkende og at du har en lang hals. Ugler har overhode ingen hals. Tenker du på meg i dusjen? Jeg liker best å ligge i badekaret. Jeg kan ligge i vannet til huden min blir som en rosin og vannet er iskaldt. Jeg tror huden din er varm som gloheit ørkensand eller kald som Nordishavet. Det er galskap å ikke tro. Afrika er langt unna. Tiden renner. Kom!

Venter

Hvite

Så du meg ikke?

Jeg smilte hele dagen. Mens du lette etter meg i skogen. Mens du lurte på hvordan huden min er, og tenkte på ugler og rosiner. Jeg satt i et tre og plukket epler. Grønne epler. I grunnen var det litt deilig at du ikke fant meg. Innimellom er det fint å sitte alene mellom fugler og ugler. Jeg tenkte på mye oppe i treet. Tretanker. Om jeg ikke tenker på deg i dusjen tenker jeg i alle fall på deg i treet. Er det godt nok? Snop er i alle fall godt. Jeg tror nesten at jeg liker snop bedre enn det å ligge i badekar. Særlig bamsemums. Det hender jeg egentlig skal spise fiskeboller med hvit saus til middag, men suger på en deilig bamsemums i stedet. Er det forresten bamser i Afrika? I så tilfelle er jeg med.

Lever i nuet.

Eshild

R e i s e -brev

Eg har kjøpt meg ein ny stillongs. Ein retteleg bra stillongs i ull og nylon. 90 prosent ull og 10 prosent nylon, det perfekte blandingsforhold, akkurat slik det skal vera. Ull for å halda på varmen og nylon for ekstra styrke og hold. Dette er ein veldig bra longs. Dette veit eg fordi eg allereie har tre slike.

Det er då ein spør seg, kva skal du då med ein til? Svaret er så trivielt som at dei andre stillongsane eg eig, om ein ser bort frå den eine eg no har på meg under den eg nyleg har kjøpt, befinn seg i klesskapet mitt i Tromsø mens eg er i Rovaniemi, ti timars kjøring unna klesskapet og longsane mine. 25 grader sprik med berre ein longs er i meste laget sjølv for ein person som har lese mest alle bøkene av Helge Ingstad og Jack London. Nett difor måte eg krype til korset og kjøpe ein ny longs. Men historia startar ikkje der, den har sjølv sagt eit forløp. Den som trur at eg reiste til Rovaniemi for å ta ein alvorsprat med julenissen, køyre hundeslede, drikke billig øl eller andre tåpelege turistaktivitetar tar sjølv sagt grundig feil. Då eg drog hit var det for å vere her i tre dagar og delta på ein viktig workshop om vår felles framtid. Etterpå skulle eg dra vidare til Russland. Nok ein gong knytt til vår felles framtid. Som dykk sikkert forstår; eg er ingen jævla turist! No er det slik at staten Russland ikkje har noko skilje på turistar og utlendingar med viktige gjeremål. Difor må alle utlendingar ha både pass og visum for å vitja den russiske bjørnen sitt rike. Eg har baa delar, men tidlegare denne veka var desse i vår kjære hovudstad, Oslo. Som er enda lengre borte enn klesskapet mitt.

Rømningsplaner i Rovaniemi

Multinasjonalt selskap og stødig engelsk

Det finst eit multinasjonalt selskap med namnet DHL, eit gigantisk internasjonalt selskap med sikkert like mange tilsette som det er innbyggjarar i ein norsk by. Desse har i oppgave å levera pakkar. I seg sjølv ikkje så originalt. Det som skil DHL fra julenissen er at dei leverer på ein til to dagar året rundt og ikkje berre ein dag i året. Ifølgje reklamen som dei sender på CNN leverer dei mellom anna skipsdeler til eit verft i den bortgøynde og forblåste bygda Haram på Sunnmøre.

Direktøren ved verftet kan fortelje, med stødig engelsk utan et snev av aksent, at dei har valt DHL fordi dei gjev deg akkurat den delen du treng når du treng han. Dette vekker sjølv sagt stor tillit og gjev deg ei kjensle av å bu i ei verd som er lita. Nettopp fordi DHL har synt evna til å gjere verda mindre fekk dei oppdraget med å bringe meg konvolutten med mitt uerstattelege pass og visum. Som eg måtte ha for å kunne dra til Russland og utrette ting til det beste for vår felles framtid.

Utanfor leveringsområdet

DHL gløynde å opplyse oss om at Rovaniemi eigentleg ligg utanfor deira leveringsområde. Dette kombinert med at nokon på flyplassen i Stockholm ikkje heilt har fått med seg at Finland ikkje lengre er ein del av Sverige, gjorde at passet mitt fredag morgon kl 07.40 befann seg ein stad i Sverige. Feil land! Takka vera telefonen, ein ven i Oslo og et rikt vokabular, som heldigvis har svært lite til felles med svensk, kom pakken meg i hende kl 18.30 fredag kveld. No hadde eg allereie vore ein dag meir enn planlagt i Rovaniemi og endeleg kunne mi reise mot aust starte. Trudde eg! Det går mange kjeppar i eit hjul! På laurdagar går bussen berre fram til Ivalo på grensa til Russland og ikkje vidare slik han gjer kvar dagar. Dette fekk eg heldigvis rede på før eg kjøpte billett og hoppa på bussen. Difor var det godt at laurdag er ein av dei dagane Aeroflot flyg frå Rovaniemi til Murmansk og Arkhangelsk. Flyet går 12.40 og det var i følge den

hjelpsame mannen på flyplassen 14 plassar ledig til Murmansk. Eg trong berre ein, så det passa fint.

Ein del finske menn er så lite tiltalende og så stygge at dei har problem med å finne seg ein livspartner av det motsatte kjønn. Sikkert av det same kjønn også, men her er talgrunnlaget litt tynt. Ein del russiske kvinner har ei litt anna verdiprioritering enn sine finske medsysstrer og ser derfor annleis på desse finske mannfolka. Eit utval av desse kvinnene hadde tilfeldigvis også vore i Rovaniemi den same veka som meg. No må det skytast inn at dette sjølv sagt er ei sær objektiv oppfatning, som må sjåast i lys av den situasjon eg då befann meg i og som ikkje på nokon måte er representativt for mitt syn på kjærleiksforhold på kryss av landegrensar.

Det den hjelpsame mannen på flyplassen ikkje var klar over, var at desse såkalla ledige plassane var tiltenkt desse kvinnene som no var på veg heim til moderlandet. Trønderske skjellsord og ein ven i Oslo har forsvinnande lite slagkraft ovanfor det tidlegare Sovjets statlege flyselskap. Difor

vart det verken taxfree-sprit eller fly til Murmansk på meg. Neste fly går ikkje før tysdag.

Tre fluktmoglegheiter

No har eg tre moglegheiter for å komme meg til Murmansk.

1. 12 timar med buss frå Rovaniemi mandag morgon.
2. Fly på tysdag.
3. Min ven i Oslo utarbeida dette siste alternativet: Eg tar buss til Ivalo, går dei siste fem hundre metrane over grensa der ein bra kar ved namn Juri, om alt går etter planen, står med ein bil og ventar på meg. På dette tidspunktet hadde et fjerde alternativ dukka opp i mitt hovud:

4. Eg har fått nok av Finland, håplause pakkeleveringsbyrå og stygge, uattraktive finske menn. Eg vil attende til Tromsø! I vinterhalvåret går det bussar kvar morgon fra Tromsø til Rovaniemi. Av ei eller annan uforklarleg grunn går det ingen bussar andre vegen, desse går berre om sommaren. Dette betyr at den einaste vegen attende til klesskapen min er åtte timar med fly via Helsinki. Prisen på denne fennoscandisce rundturen treng eg ikkje å nemne, men eg kan rope at med omsyn til reisekassa fall valet på alternativ 3.

På grunn av ei rekkje med uheldige tilhøve som eit budfirma som ikkje kan geografi, overskot av menn i høve til kvinner i det nordlegaste finske fylket, og slunken reisekasse måtte eg i går investere i min fjerde ull stillongs. Moralen er: Verda er stor og uforutsigbar noko som kan gje dei raraste konsekvensar, som ein ekstra ullstillongs og eit tre netters uventa opphald på Tervashonka Youth Hostel i Rovaniemi.

Fett nok og framifrå øl

For å ikkje svartmale alt for mykje kan eg nemne at for den som ikkje har ein spesiell dragning mot skjeggete gamle menn kledd i rødt, eller karnevalssamar med elleville fruktbarhetsriter (ja, eg opplevde det og) har Rovaniemi faktisk ein del bra å by på også. Mellom anna er det eit veldig bra musikkbibliotek her, spesielt for dei som er interessert i klassisk musikk på vinyl. Det er eit lokalt bryggeri, med egen pub kalla Rovaniemi Brewery Pub, som lagar eit aldeles framifrå øl. Eg har sett nokre pene jenter også, eller noko eg mistenkjer for a vere pene jenter under alle dei 40 skjerfa.

Forfrosen helsing Onkel reisande Johannes

Verda vert ikkje rundare. Me har berre med å tilpassa oss. Somme treng eit våpen. Mot makter ein ikkje går berrhuda i møte. Eit våpen mot seg sjølv. Eit våpen mot det kjende og det ein ikkje kjenner til. Eitt er sikkert: Ei hard verd krev skarpladd forsvar.

Kva er ditt våpen?

Born med horn?

- Eit våpen er eit svært våpen. Skyt bang. Du brukar det til å skyte elg. Men eg har ikkje noko våpen, men ein stor blyant. (Hans Kristian, 6år)
  - Eit våpen er kanskje ein båt, ein batmanbåt. Eg har ein batmanfigur. (Håkon, 5år)
  - Eg kan ikkje seie kva det er. Det er vanskeleg. Men det er i skogen. (Helene, 3år)
  - Det er ein hatt. (Andreas, 5år)
  - Ein har kule oppi, så skyt ein på fuglar. (Vilde, 5år)
- Born i Polarreven Barnchage

Blant barn med trøbbel

- Våpnet er å vere ærleg mot andre og meg sjølv, seier Jørgen avdelingsleiar ved Berglund behandlingshjem. Det har store ringverknader dersom eg ikkje er ærleg. Respekt er viktig. Respekt for seg sjølv og respekt for andre. Ein skal møte andre med ope sinn. Utan fordommar. Å tru er fundamentalt. Gudstrua i Noreg er misforstått. Eg trur på naturkrefter. Ein treng å tru på noko som er større enn ein sjølv, avsluttar Jørgen.

Bak kjøtdisken på Kræmer

- Når du seier våpen tenker eg på den store kjøtkniven. Den gjev meg makt over fisken. Og kundane. Eg står og leikar med den når kundane passerer. Akkurat no likar eg spaden. Det er snø og eg må måke. Alle naboane har snøfresar, men eg likar spaden. Den er klar og konkret. Den kan ein slå folk i hovudet med, seier Kjersti bak kjøtdisken på Kræmer.

Tekst: Inger N.Bråtveit, Marit Ljøsne, Ingvild Valberg, Kjetil Skjønberg og Eskild Andersen (tekst)

Foto: Marit Ljøsne, Trine Andreassen og Hadi Lile

Men hva med hjertet da – Hva med kjærligheten?

Finnes det egentlig noe bedre våpen? Både som forsvars- og angrepsvåpen fungerer kjærligheten perfekt. Noen ganger er livet helt fryktelig og siste rest av studielånet er brukt opp på en Lottokupong som bare ga to rette. Da kan en plutselig og uventet romanse redde liv. Men det kan også gå andre veien. Når kjæresten slår opp samme dag du har kjøpt giftering for å fri til din utkårede kan ting gå riktig gale. Du skal bli skutt av både kuler og krutt for å bli mer såret enn det. Likevel har kjærlighetssykehuset en fascinerende egenskap til å heale hjertesår.

Men det verste er muligens når psykologisk krigføring blir brukt i hjertets tegn. Å bli dumpet og tatt tilbake av samme person over en kort periode fører ofte til et nærmere studie av Aasgård sett fra innsiden. Hjernene takler det rett og slett ikke.

Våpenverd i Videoverden

–Blikket er mitt våpen. I ein enkel situasjon vil eg vera konkret, sikker, stiv og iskald. Eg vil stå på mitt. Våpna fungerer. Ingen orkar å prøva. I min butikk er det mange våpen. Kjønn er våpen. Dataspelet Tomb Raider vert kjøpt på grunn av den kvinnlege hovudpersonen Laura Croft. Ho er perfekt. 80 prosent av dei som kjøper spelet er menn. Eg trur det ligger bilder av ho på nettet der ho nesten er naken.

Eg leitar. Inntil skinnet

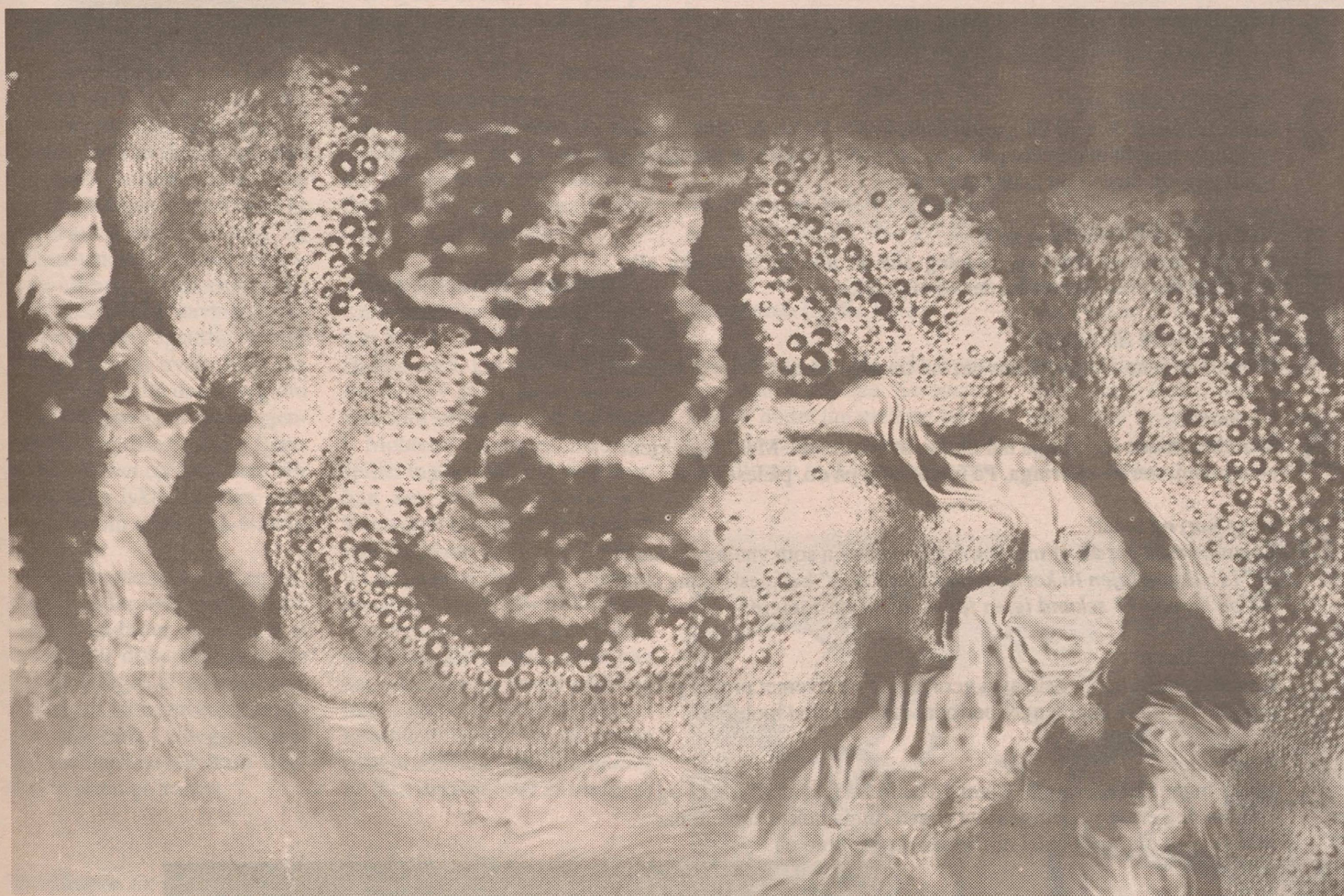
Eg har ikkje noko våpen. Eg veit ikkje kva våpen eg skal velja eller tru på. Ein treng eit våpen til all slags vær. Når eg til dømes snakkar med far min kunne eg trengja eit eller anna som fekk meg til å verka både snill og smart. Så kunne han sagt noko faderleg som han kjapt orsaka med eit spørsmål om eg ville ha kamferdrops. Så skulle me begge stått der å leita etter grepet, før eit klissete drops hadde avløyst det heile. Slik er det ikkje. Eg er våpenlaus inntil skinnet og veit det. Veit at eg alltid vil gå rundt på leit. Etter eit våpen. Eit våpen som kan redde meg frå alt saman.

Med maling og lerret

Angrep er det beste forsvar er det et gammelt ordtak som heter.

Dersom man ikke vil forsvare seg ved å slippe bomber over Hiroshima, er et godt alternativ å forsvare seg mot verden med kunst. Sjokkerende kunst. Merkelig nok er det ingen kunst som sjokkerer mer enn erotikk.

En rekke kunstnere har reist sine våpen og gått sammen om utstillingen "Eros Hage", som for tiden er å se på Bergen kunstmuseum. Gale bergensere har strømmet til for å se på erigerte penisser og store bryster. Illsinte leserbrev har strømmet inn til redaksjonen i Bergens Tidende og Bergensavisen. Kunstnerne har trolig oppnådd sine mål. Men hva for et våpen er vel egentlig kunsten? Hvordan kan et stykke maling på et lerret forsvare en person? Kanskje det ikke gjør det. At kunst er en måte å uttrykke sine følelser og meninger på trenger ikke nødvendigvis å stemme. Men kunst er likevel et våpen mot hverdagen for kunstnerne så lenge de skjuler seg bak den. Livsløgnen er det viktig å ta vare på.

Våpen med fire bein

Dyr er våpenet mitt.
Jeg bærer hver dag med meg
en dyreflokk for
beskyttelse og trøst
Skilpadden beskytter meg med sin klokskap
Katten gir meg evnen til å være ydmyk og tillitsfull.
Elefanten er så stor – den bærer hjertet mitt.
Frosken gir meg gnist til nye dager.
Løven gjør meg farlig og kua gjør meg trygg.
Sjiraffen tilfører meg nysgjerrighet
– hundén gjør meg nær.
Humla irriterer meg
– den gir meg temperament og sans for rettferdighet.

Vokt dem for ilderren!

Vi har vel alle sett de. Bikkjer som vi må passe oss for. Rottweilere, Dobbermann og politiets angrepshunder. Glefsende tenner og hvit fråde. Mennesker har disse dresserte dyra i bånd. Alle har de noe som de tror de må passe på. Plakaten "VOKT DEM FOR HUNDEN" er derimot blitt avleggs. "VOKT DEM FOR ILDEREN" er mottoet rike huseiere i dag heller bruker for å skremme vekk tyver og fanter. Jeg skjønner ikke at politiet fortsatt bruker disse kjedelige hundene.

MOBILVETT- REGLANE

I byrjinga var Ordet. Ordet var hjá Gud, og ordet var Gud. I dag er Ordet alle stadar – takka vera mobiltelefonen.

1. Legg ikkje ut på lengre telefonsamtalar utan dekning!
Du må jo for all del ikkje gå glipp av viktige samtalar!
2. Meld i frå kor du går!
Dessutan kven du skal dit saman med, kvifor du vil dit, kva som er meininga med livet ditt, kva du syns om trynet til personane som sit rundt deg og fargen på undertøyet ditt.
3. Vis respekt for andre sine øyre!
Pass på å snakka høgt og tydeleg slik at alle får med seg alle detaljane frå livet ditt. Anten dei vil eller ikkje.
4. Lytt til røynde filosofar!
Mobiltelefonen går lett i knas om ein trampar på han fleire gongar.
5. Ver budd!
Mobiltelefonen kan ringja når du minst ventar det. Meldingar kjem som julenissen på kjerringa. På førelesing, på do, på lesesalen.
6. Hugs kort og ladar!
I denne verda der alt er mogleg; hallostemmen som vanlegvis seier ... "11 sekund igjen til kortet ditt er brukt opp" kan neste gong seia ... "og du har 11 sekund igjen før mobilen tillintetgjør seg selv".
7. Gå ikkje åleine!
Kosmisk angst og kjensla av å vera åleine i universet pregar personar som i kortare eller lengre periodar må leva uten mobilen.
8. Ring i tide!
Det er ingen skam å ringja. Kjem du heim frå fest klokka seks og kjenner deg einsam, er ingenting som å ringja nokon du nett har snakka med og fortelja dei om festen du har vore på.

Lars Brenna, Eva Marie Mathisen, Veslemøy Astad (tekst)
Reidun Faye, Hanne Jordell (foto)

PROTEST - EFFEKT I DAG

Nede på sletten og bak trærne er det morgen. Det er verken tidlig eller sent å stå opp grytidlig på morgenen, tror Allan. Konen hans - Sigrid - ruller seg stønende fram og tilbake. Hun er skutt av en mann.

Allan holder hodet mellom hendene og ser på bakken. En handleliste - basert på egne følelser og omkringliggende verdensbilde - foreligger. Tenke på grus og eiendelene sine; tenke på den nylig avdøde kone og ikke tenke på stor sorg, men både føle og tenke. Store rop eksisterer bak åskammen, foran åskammen er Allan ordløs.

Bak åskammen kommer en skrulling gående. Det er sønnen som går fram og tilbake og samler sammen motorstoff via motorblad og ukeblad. Noen ganger er han bak åskammen, andre ganger er han foran. Ukebladet og motorbladet er fraktet med motoriserte kjøretøyer en lang og rutinitert distanse. Samtidig som en liten kasserolle dukker opp i luften rett over skrullingen, samtidig dukker en bamse opp bak skrullingen. Samtidig som kasserollen begynner å skrangle fordi hanken er løs samtidig som bamsen danser fram mot skrullingen. Dansingen er ikke vennlig, den er fiendtlig, og det kan hende at bamsen vil drepe skrullingen. Bamsen har fattet sin beslutning uavhengig av om skrullingen egentlig er snill og uavhengig av hvilke klær han har på seg. Dette dreier seg om langt viktigere gjenstander, gjenstander som rifle og kniv. Bamsen går sin vei og dessverre blir skrullingen lykkelig. Han aner ikke hva som venter bak åskammen.

Bak åskammen venter en død mor og en far med varige men. Faren er så bitter og ødelagt at han skjuler disse følelsene for den skrullingen av en sønn som han eier. Skrullingen kommer gående mot ham. I tillegg til ukeblad har han lest leksikon. Sønnen tar faren på kornet.

Skrullingen fortsetter:

Jeg vil ikke mishandle dyr, jeg vil ikke utnytte jorden, jeg vil ikke trække på steiner. Jeg er ikke zoolog! Biolog! Jeg er så glad i deg, pappa!

Skrullingsønnen trekker fram tverrfløyte for å tonesette situasjonen, men naboen har omringet Allan. De ser ikke på far og sønn, de snakker med hverandre om drapet. Venstreblikk er bedre enn farsentret omsorgsblikk. Faren ombestemmer seg; hvis han dreper naboen har han ikke noe annet valg enn å bli glad i sønnen sin. Misforståelsen må ikke bli utbredt. Han spør naboen om råd. De svarer at ettersom situasjonen er blitt slik den er, er det best at han tar ekstra godt vare på sønnen. Kanskje kan drapet på moren føre til at far og sønn på en måte kommer nærmere hverandre? Faren går virkelig bort til sønnen og sier at han setter pris på å ha en levende sønn. Faren hever pekefingeren:

- Selv om du for det meste ikke gjør annet enn å drive dank bak åskammen! Sønnen er takknemlig. De er begge glade, og det kan de trenge når de snart finner ut hva som venter foran i lastebilen på Herdlabroen.

Kemneren har hastverk

Kemneren har en lastebil som han bruker til å kjøre fort mot Herdla med. Lastebilen er ganske full av gjenstander og møbler som kemneren har tatt pant i. Møblene skrangler, men det spiller ingen rolle for kemneren; han ser ned på dashbordet. Kemneren har følgende fakta på notisblokken: Familien Timberlid har slaktet flere kyr. Tjenestemannen har derfor fullmakt til å kreve inn den anslåtte verdien av kyrne. Kemneren vet at han har en trygg og trygg jobb, og inne i øret hans er stemningen i lastebilen beskrevet på denne måten: *Forhold om 14 minutter er ikke avklart. Det er mulig at*

det venter dryge forhandlinger på flat mark. Det mangler solide åskammer. Ta nå og gjem de gjenstandene som finnes på lasteplanet bak deg, gjem dem bak åskammen slik at de får være i fred for teltbeboerne.

Kemneren er framme hos familien Timberlid.

- Hvis dere ikke har penger, sier kemneren og ser på far og sønn, kan vi ta pant i for eksempel alle gjenstandene dere har. Faren har mistet ordene igjen, men hans sønn kommer ham til hjelp. Skrullingsønnen har benyttet tiden bak åskammen til å skrive en protest som egentlig er en kritikk rettet mot farens jevne aggresjon mot naboen. Denne protesten overrekker han nå kemneren.

Skrullingen Les!

Kemneren nekter å lese og prøver å konsentere seg om å ta pant i diverse eiendeler. Skrullingsønnen blir mer og mer interessert i å hjelpe faren sin. En dirrende uavklart tone ligger i luften, men blir etterhvert forkastet av konkrete forhandlinger.

Skrullingen Stopp! I følge disse lovene har du ikke lov til å gjøre dette!

Kemneren Hvilke lover?

Skrullingen holder leksikonet opp foran kemneren. Kemneren stikker hodet inn mellom leksikonidene for å finne ut hva skrullingen snakker om, og der

sitter lastebilkreket fast! Skrullingen smeller det tunge ettbindsleksikonet sammen slik at leseren blir ør og ydmyk. Det svimler for leseren og han må sette seg ned på Herdla-marken med hodet mellom beina. Når kemneren er på vei opp fra marken står skrullingen klar med leksikonet. Han holder det i begge hendene og dunker det rett i hodet på den fremmede kjekkasen. Kemneren ber nå om nåde. Timberlid-familien kommer fram til at dette vil de respektere hvis den fremmede vil lese protesten skrullingen har utformet.

Skrullingen Les!

1. Du har ikke utstyr til å kunne angripe noen. Derfor overser du meg. Du er blant de mest forsvarsløse dyrene.
2. For eksempel en sekkedyrlarve degenereres til å bli noe annet.
3. Du er bygget opp fra en sekk.
4. Salper er en slags virkelig små larve-insekter, og når du er i sine virrer du, og er larvelig insekt.
5. Du er sint på naboen, men du er ikke sint på meg? Hvorfor er du ikke sint?

Familien blir mindre

Kemneren er kvalm, han er bundet av følelser. Skrullingsønnen trekker fram tverrfløyten og tonesetter situasjonen - det er lystige toner hentet rett fra middelalderen. Dansetrinn og -føtter er ikke langt unna. På denne bakgrunn får kemneren en følelse av at sønnen i familien er langt

nede og vil dra kemneren med seg så langt som mulig, gjerne helt ned i landsbyen Herdla søle. Advarsler om upassende besøkelsestid og vage tanker om snarlig omskolering gjør inntrykk på kemneren. Etter en hastig gjennomlesning av protesten trekker han seg fort, raskt og hurtig tilbake.

Det er mange miner i området, men kemneren trækker ikke på disse. Han ønsker å gå fra forsamlingen og opp på lasteplanet. Det er er greit for ham at han får ristet av seg på lasteplanet, at han har det for seg selv. Kemneren har mer enn nok med seg selv om han ikke attpåil skal tenke på miner. Kemneren forstår at han både som privatperson og som arbeidsmann skulle holde seg for god til å oppsøke andre. Kemneren hører rop fra åskammen og han ser seg til venstre. Kemneren hører rop og tverrfløyte fra åskammen og ser seg tilbake. Kemneren har minner, og ut fra disse stort sett gode minnene har han en klar oppfatning av at han har satt livet sitt til side for et fem-punkts protestdokument, presentert av en mangedelst skrullingsønn. Det er en reflekterende og kvalm kemner vi nå etter hvert er blitt bedre kjent med:

- Det er ikke spesielt mye tid i 80-årene som kan brukes til å forstå det som skjer med meg akkurat nå.

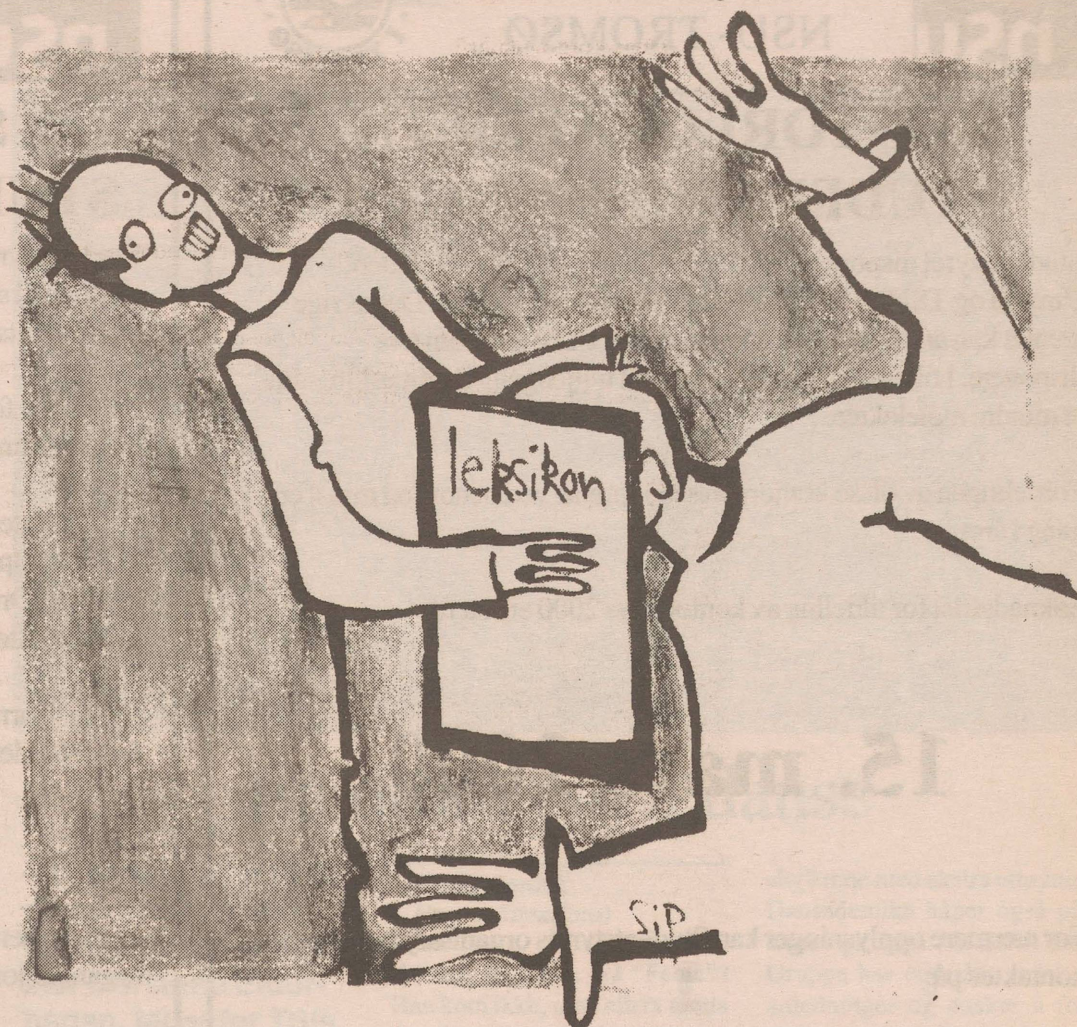
Soga er skrevet av Øyvind S. Ådland

Skrullingen Er du eieglad?

Faren Din tosk! Hvor har du vært? Har du jaktet?

Skrullingen *Jeg dyrket mark og stein men ikke kvark. Jeg slaktet sauer og fe og snekret i ny og ne.*

Akkurat nå ser skrullingen flere av de skapningene han nettopp har ramset opp. Kyrne går på marken. Storfe står og ser på ham. Marken kryper i jorden.

Invitasjon til deltakelse på «Tørre å ta ordet-kurs»!

Mange studenter har problemer med muntlig framlegging i grupper, for eksempel når de skal legge fram et gruppearbeid eller holde et foredrag for sine medstudenter. Noen er redd for å rødme, andre for å begynne å skjelve, svette, stokke ordene, miste stemmen totalt eller kanskje til og med besvime.

Studentenes sosialtjeneste inviterer med dette til et "Tørre å ta ordet-kurs" for dem som ønsker å forebygge eller prøve å gjøre noe med slike problemer. Et utgangspunkt for kurset er at **det er tillatt å tabbe seg ut**. Dette ser vi på som en forutsetning for å skulle tørre å driste seg fram på i løpet av kurset.

Kursstart: Torsdag 9. mars 2000, kl. 12.00

Sted: Studentenes sosialtjeneste, nordøstre hjørne av SVF-bygget, egen inngang.

Varighet: Kurset vil gå over 6 ganger i perioden 9. mars – 13. april 2000.

Møtetidspunkter:	Torsdag 9. mars	kl. 12.00 – 15.00
	Torsdag 16. mars	kl. 12.00 – 15.00
	Torsdag 23. mars	kl. 12.00 – 15.00
	Torsdag 30. mars	kl. 12.00 – 15.00
	Torsdag 6. april	kl. 12.00 – 15.00
	Torsdag 13. april	kl. 12.00 – 15.00

Deltakerantall: 12

Kursleder: Psykolog Dorrit Rosenkrantz

Dersom du er interessert i å delta på kurset, kan du fylle ut nedenstående kupong og sende den til Studentenes sosialtjeneste v/Dorrit Rosenkrantz. Kupongen må være oss i hende innen onsdag 23. februar. Når vi har mottatt din kupong, vil vi ta kontakt med deg. Du kan også ta kontakt direkte med kursleder på tlf. 77 64 45 95 for nærmere informasjon.

Jeg ønsker å delta på «Tørre å ta ordet-kurs» vår-2000:

Navn: .....

Adresse: .....

Tlf.: .....

Jeg studerer følgende fag vår-2000: .....

Kupongen sendes til: Studentenes sosialtjeneste v/Dorrit Rosenkrantz, SVF-bygget, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø

Centrum * Libris

Mer enn bare bøker

Fagbøker

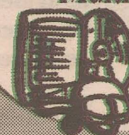
Stor fagbokavdeling i 2. etg. med fagbøker, tidsplanleggere og gode tilbud på skolerekvisita, posters, video, etc.

Posters

1. etg: Velassorterte bokavdelinger, engelske bøker, turkart, etc.

Multimedia

Vi bestiller raskt de fagbøker som trengs uten ekstra omkostninger.

Skolerekvisita

Video

Postboks 533, 9001 Tromsø
Bok- og papirhandelen i Sjøgata

Telefonnr.: 77667200

Telefaxnr.: 77685301

E-post: erik@centrumlibris.no

Internett: www.centrumlibris.no

STUDENTSTYRET
NSU- TROMSØ

KONTORLOKALER TIL STUDENTFORENINGER

Studentstyret disponerer en del kontorarealer i Hovedgården. Utopia og TSI har fast plass i dette kontorlandskapet. Det øvrige arealet kan andre studentforeninger ved UiTø søke om å få disponere. I tillegg til kontor plass er det tilgjengelig kopimaskin, samt et mindre møtelokale.

Fordelingen av disse kontorplassene foretas ved behov, og minst en gang i året.

Søknadsfrist for tildeling av kontorplass 2000 er satt til:

15. mars 2000

For nærmere opplysninger kan Studentstyrets organisasjonssekretær kontaktes på:

Tlf. 77 64 42 02

E-post: orgsek@sst.org.uit.no

Eller se vår hjemmeside: <http://www.uit.no/studentstyret>

STUDENTSTYRET
NSU- TROMSØ

STØTTEMIDLER TIL STUDENTFORENINGER 2000

Studentstyret har avsatt ca. 120 000,- kroner av årets semesteravgift til støtte til studentforeninger ved UiTø. Disse midlene skal fordeles av Studentstyret i møte den 7. mars 2000.

Alle typer foreninger som ikke er organisert gjennom Studentsamfunnet eller TSI kan søke om midler.

Potten på 120 000,- er tredelt:

- Oppstarstmidler til nye studentforeninger
- Ordinær driftsstøtte for studieåret 2000
- Støtte til arrangementer

Støtte til arrangementer samt oppstartsmidler kan man søke om hele året. Når det gjelder ordinær driftsstøtte så er søknadsfristen satt til:

1. mars 2000

For nærmere opplysninger kontakt Studentstyrets organisasjonssekretær på:

tlf. 77 64 42 02

E-post: orgsek@sst.org.uit.no

Eller se vår hjemmeside: <http://www.uit.no/studentstyret>

Årsmøte i Tromsøstudentenes Idrettslag

Torsdag 17. februar, kl. 17.00
Aud. Max., Hovedgården.

- Sak. 1 Godkjenning av fremmøtte representanter.
  - Sak. 2 Godkjenning av forretningsorden.
  - Sak. 3 Godkjenning av saksliste.
  - Sak. 4 Konstituering.
  - Sak. 5 Opptak av TSI bueskyting som ny undergruppe.
  - Sak. 6 Nedleggelse av undergrupper;
    - 1.1 Nedlegge undergruppa badminton.
    - 1.2 Nedlegge undergruppa boksing.
    - 1.3 Nedlegge undergruppa HAILL.
    - 1.4 Nedlegge undergruppa svømming.
    - 1.5 Nedlegge undergruppa Wing Tsun.
  - Sak. 7 Fusjonering av TULL og SNIFF
  - Sak. 8 Disponering av årsoverskudd.
  - Sak. 9 Fastsette kontingent for høsten 2000 og våren 2001.
  - Sak. 10 Godkjenning av regnskap og budsjett for hovedstyret.
  - Sak. 11 Godkjenning av regnskap og budsjett for undergruppene.
  - Sak. 12 Endring av TSI lover.
  - Sak. 13 Endring av vedtekter for TSI.
  - Sak. 14 Valg.
    - 14.1 Valgkomité (leder + 1 medlem)
    - 14.2 Revisor (2 stk)
    - 14.3 Hovedstyret
      - 14.3.1 Regions-ansvarlig
      - 14.3.2 Arrangements-koordinator
      - 14.3.3 Informasjonsansvarlig
      - 14.3.4 Sponsorsjef
      - 14.3.5 Økonomiansvarlig
      - 14.3.6 Nestleder
      - 14.3.7 Leder
  - Sak. 15 Æresmedlemsskap
  - Sak. 16 Tidspunkt for neste årsmøte
- Vedlegg: - søknad TSI bueskyting
- TSI lover
- TSI vedtekter

"Gjør det du kan, med det du har, der hvor du er."
Theodore Roosevelt

Hovedgården- Uitø
9037 Tromsø

Tel: 77 64 45 79

E-post: tsi@tsi.org.uit.no

Internett: http://tsi.org.uit.no/

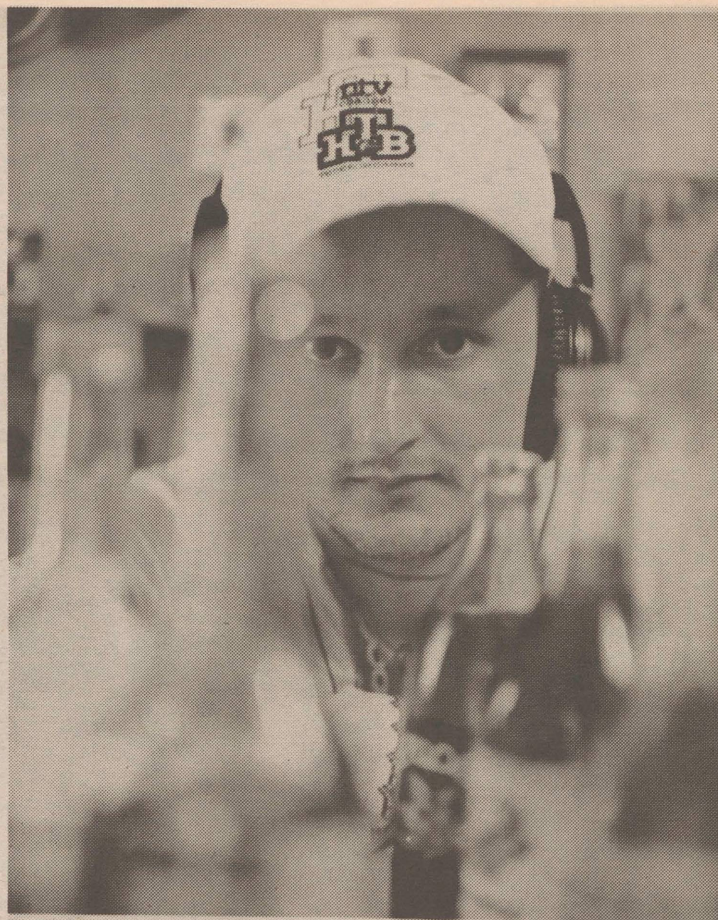
Plate- gnikker på Strøket

Den internasjonalt anerkjente hip hop-artisten DJ Vadim inntar Tromsø først-kommende onsdag, og lover et spektakulært show.

Eskild Andersen

Sammen med Mr. Thing, Blu Rum 13 og Killa Kela, skal russiske DJ Vadim gnikke plater på Strøket 16. februar. DJ-en er på turné, og skulle egentlig bare besøke Oslo, men da han ved en tilfældighet fikk høre om Tromsø, bestemte han seg for å utvide besøket.

De som ikke har fylt 20 år trenger ikke å fortvile; underretasjen, der konserten finner sted, er åpen for alle over 18 år. I følge arrangørene spiller artistene over et så bredt spekter at de like gjerne kunne ha spilt på Molde Jazzfestival. Hermed er det duket for intelligent hip-hop på Strøket.

HIPHOPMANN: DJ Vadim med tre andre kjente hiphop-ere skal scratthe og mikse på Strøket førstkomende onsdag

Konsert og dans for St. Patrick

17. mars feires St. Patrick for sjettede år på rad i Tromsø. Irlands apostel har en omstridt historie, men feires som den som samlet landet til ett rike allerede på 400-tallet.

I den forbindelse arrangerer Kulturhuset i Tromsø konsert med det irske bandet Providence i Storsalen. Det blir også danseopptreden. Lokale folkemusikere underholder også. For den som ønsker å bidra med musikk er det anledning til å være med på fløytekurs i regi av Norsk Musikkråd i forkant.

Førstkommende onsdag spilles det også irsk folkemusikk på Theaterkafeen.

Ingvild Valberg

En drøm om å danse

- Vi ønsker å nå ut til de som har en liten drøm om å danse litt, sier Marianne Eldorhagen, leder for TSIs ballettgruppe Dansademika.

Hanne Jordell
Hanne Stien(foto)

Husker du Leroy fra "Fame"? Han kom ikke, men ellers møtte det flere danseglade studenter til åpen dag på Dansademika. Ballettgruppa møtes fire ganger i uken i kjelleren på NFH. De kan tilby timer i både jazzballett, moderne dans og en "stret-

chy" time med ekstra uttøying. Dansademika håper også på å kunne gi timer i klassisk dans. Gruppa har optrådt ved flere anledninger og ønsker å fortsette og sette farge på byens kulturliv, og jobber for å få en tettere kontakt med næringslivet, opplyser Marianne Eldorhagen før hun kaster seg ut i dansen igjen.

En slesk cowboy

Søstra er reineier i Saltdalen. Broren går arbeidsledig i Stavanger. Selv drømmer han om en idyllisk bondegård i gangavstand til en storby. – Jeg duger rett og slett ikke til anna enn musikken, sukker Morten Abel.

Marius Karlsen og Reidun Faye (foto)

Den snart førti år gamle Morten Abel er født og oppvokst i Bodø, men som 15 åring emigrerte han til Stavanger sammen med familien sin. 25 år senere er han tilbake i Nord-Norge, men bare på turne. Han ser på oss med et slu, sleipt og samtidig forførende blick. På bordet foran han står en nyåpna boks med energidrikken Battery, og Morten tar en stor og rolig slurk, før han lynkjapt setter boksen tilbake på bordet og sperrer øynene opp. Nordlendingen ler en rolig latter. Siden november i fjor har han unnagjort nærmere 50 konserter over hele landet, og han har ennå 30 igjen. I tillegg skal han i mars gjøre et ordentlig forsøk på å slå igjennom i Europa.

– Jeg har ikke tid til å bli lei av dette livet her. Eller jo. Kanskje av og til når jeg sitter på buss i ti timer. Nei. Jeg tror jeg aldri har vært skikkelig lei, sier han på kav nordlending, og rufser til håret sitt.

Morten mener han har vært «bandoman» sida barneskolen, og smiler når osloavisene skriver at han har «en rakett i ræva».

– Jeg greier ikke legge bort musikken. Har alltid vært en del av meg, og nå er jeg helt avhengig av det, forklarer han og setter energidrikken mot leppene igjen.

Blir forbanna av pelsdyroppdrett

Morten Abel blir ofte beskrevet som Frelsesarmeens geriljasoldat i media, men han er langt fra kristen.

– Er vel heller tvert i mot. Når jeg ser all galskapen blir jeg veldig anti-religiøs. Frelsesarmeen gjør jo en god jobb, og når de ringer så greier jeg bare ikke si nei, forklarer Abel.

For noen år tilbake besøkte han ei utstilling i Førde hvor de viste bilder av pelsdyroppdrett.

– Jeg ble rett og slett fly forbanna. Ingenting gjør meg så forbanna og oppgitt som menneskets dumhet. Ellers prøver jeg å holde humøret oppe så godt jeg kan. Er dårlig til å formulere meg, og når jeg blir sint går alt bare i stå, innrømmer han.

Finner ikke stilen sin

Morten har vært med i utallige band, men størst suksess hadde han med The September

When, som han selv starta opp i 1987.

– The September When glei etter hvert ut. Vår siste plate, «Hugger Muggen» (1994), var det bare Helge (Hummervoll) og jeg som spilte inn. Vi innså at vi ikke kunne komme oss videre, så vi splitta gruppa i 96. Vi var bare ikke unik nok, mener Abel.

Allerede i 93, mens The September When ennå toppa hitlistene, starta Abel i tillegg gruppa Peltz, noe som forsura forholdet mellom gutta i The September When. Peltz holdt på til i 97, da Abel ga han ut sin egen soloplate.

– Jeg likte det vi gjorde i Peltz, men vi solgte jo nesten ingen plater... Nå har jeg roa meg litt, men det er ingen fare for at jeg har funnet stilen min ennå, alt forandrer seg, sier han.

– Karriera er som et stearinlys

Morten Abel har den siste tida blitt bortsjernet med gode kritikker, og han liker det.

– De to siste platene mine har blitt utrolig godt mottatt, og da tenner en liten flamme. Det er deilig, og jeg får lyst til å holde på til jeg dør, ler han.

Men hvor lenge 37-åringen vil holde på vet han ikke.

– Karriera mi er et stearinlys, som sakte brenner nedover. Håper jeg greier å se slutten nærmer seg, før alle andre gjør det. Skrekken er å bli en gammel popsanger uten glød, forklarer han, og tømmer siste rest av energidrikken ned i halsen.

I baggen ligger fem bokser til, samt en cowboyhatt. Det er tre kvarter til han skal på scena igjen...

Ikke bare film

Ingeborg Solvang har studert sosietetsdamer i Bolivias jungel i to år og laget film om dem. *I går jente – i morgen kvinne*. Det er ikke bare film, det er sosialantropologisk forskning.

Rune Thomassen (tekst og foto)

Prostituert filmskaper

Ingeborg Solvang reiste til Riberalta – en knøttliten by midt i Bolivias tjukkeste regnskog som utvekslingsstudent i 1991. Hun kom på kant med vertsfamilien fordi hun ikke forsto at hennes "norske" kontakt med menn ikke passet seg for en seniorita. I Bolivia går sjelden ugifte kvinner på gaten med menn de ikke er i slekt med. De satte ut rykter om henne for å få henne sendt tilbake til Norge. I følge ryktene var hun narkoman, prostituert og hadde forhold til et dusin gifte menn.

– Ikke nok med at jeg angivelig var prostituert, jeg var også leder for en internasjonal prostitusjonsliga som skulle etablere seg i Riberalta, ler Ingeborg. En dag fikk hun en flybillett i hendene, hun hadde fire dager på å komme seg hjem. Hun hadde ubevisst skitnet til familiens ære. Hun klarte å finne seg en ny vertsfamilie; familien Rodriguez, eller "familien med det store hjertet" som hun omtaler dem. Det er kvinnene i denne familien hun har filmet. Tittelen *I går jente – i morgen kvinne* henspiller på en av Ingeborgs "søstre" som fyller 15 år, overgangen fra jente til kvinne.

Ovenfra og ned

Filmen *I går jente – i morgen kvinne* er filmdelen av Ingeborgs hovedfag i visuell antropologi og den er så langt hennes tredje dokumentarfilm. Filmen ble vist under årets filmfestival sammen med andre sosialantropologiske dokumentarer. Tidligere har hun laget en dokumentar om fransk identitet samt filmen *Så rart*, der tre gravide jenter snakker om livet. Den ble vist under kvinnekongressen i fjor sommer.

Ingeborg mener antropologi ikke har mye å være stolt av i sin fagtradisjon.

– Tidligere var det mye ovenfra-og-ned-antropologi. Det var hvite menn som skrev om hva menn i andre kulturer gjorde. De så dem i et darwinistisk perspektiv. Med andre ord ganske nedlatende, mener hun.

Derimot mener Ingeborg at visuell antropologi nettopp er det motsatte, hvor man erkjenner sin bakgrunn og prøver å møte den andre med et annet blikk.

– Det å filme kan minske gapet mellom inntrykk og formidling. Hvis jeg skal si noe om deg ser jeg deg. Jeg fortolker det i hjernen min, oversetter det til språk. Språk kan være så mangt. Det kan være tekst, det kan også være film. Jeg tror man kommer nærmere med film enn med tekst, i og med at bilder kommuniserer på en helt annen måte, forteller Ingeborg.

Maktspill i ærbarhet

– Filmen handler mye om kontroll av kvinners seksualitet, hvor kvinner kontrollerer kvinners seksualitet. Fordi det er den eneste måten å beholde familiens ære på, forteller Ingeborg.

– Menn blir oppdratt til helt andre idealer enn kvinner, de skal være macho-menn og ha så mange damer som mulig. For å overleve med slike menn, som nesten ikke er hjemme, men bare ute og roter med andre damer, må man ha en ganske sterk selvironi. Derfor tror jeg dette kvinnefellesskapet blir så sterkt og flott, fordi det er en erstatning for en fraværende mann. I filmen er det nesten ingen menn.

– Jeg tror ikke det er det samme familiesamholdet mellom menn, de lever for en stor del sine liv ute. Men for å opprettholde samfunnsstrukturen i overklassen er det viktig å holde jentene "rene". Da er faktisk indianerne en trussel. Hvis jentene er ute på gata og går med indianergutter bryter hele samfunnsstrukturen sammen. Det ligger mye maktspill i ærbarhet, det å være prektig og jomfru.

Selv om kvinnen blir undertrykt er det ikke sikkert menn har all makt likevel, fordi kvinnen tross alt har en utrolig sterk posisjon i familien. Det har jeg prøvd å få frem i filmen, denne dobbelheten, at ting ikke er så svart/hvitt som det gjerne virker, forteller Ingeborg.

Få tilfeldigheter

– Fordi filmen er forskningsformidling og ikke bare en film, bør man se filmen flere ganger. Den er rik på innhold, sier Ingeborg og legger til at hver scene har sin betydning i det å formidle noe om stedet og om menneskene.

– Ingenting er tilfeldig. Selvfølgelig kan man sitte igjen med en følelse av det umiddelbare. Men filmen er også intelligent oppbygd. Jeg har tenkt noe med hvert eneste klipp. Derfor bør man studere filmen som man studerer en tekst. En tekst leser man ofte flere ganger, særlig om det er en god tekst. Så kan man forstå mer og mer hver gang. Slik tror jeg også det er med denne type film. Det er ikke noen enkel historie, det er mange tolkningsmuligheter, sier hun.

Intet hokuspokus

Hvordan hun har klart å formidle, få frem den varmen, humoren og ironien, den sydlige frodigheten og den utrolige, rene livsgleden som preger kvinnene i familien Rodriguez, mener hun er et resultat av et langt feltarbeid og det faktum at hun er kvindert i kvinnefellesskapet.

– Jeg kunne aldri ha laget den filmen om jeg hadde vært der bare en måned. Jeg kunne ikke ha blitt inkludert i det fellesskapet, og filmen er jo bare et resultat av det. Det er ikke noe hokuspokus, det er bare at de snakker til meg helt uforstyrret, når jeg bare er tilstede. De var "sånn" hele tiden. Det er det som er så fantastisk med film, etter hvert så vil kameraet bare "bli borte", samtidig med at de aksepterer at jeg vil fortelle en historie om dem, forteller Ingeborg.

– Et problem med filmingen var at kameraet var så "usynlig" at de kunne rope "Ingeborg! Kom å hjelp til med maten" eller plutselig komme og dra meg i armen midt i filmingen. På filmen kan man se at det skjer. Jeg var så inkludert i familien at grensene mellom dem og meg som antropolog på feltarbeid ble utvasket, avslutter Ingeborg Solvang.

– Ikke nok med at jeg angivelig var prostituert, jeg var også leder for en internasjonal prostitusjonsliga som skulle etablere seg i Riberalta

Buggen — hvor forsvant den?

Vi har alle
et forhold til
Buggen. Men hvor
tok den egentlig vei-
en?

Den smakfulle og billige
tyggisen som skapte så
mye glede i våre barneår.

Den gang da vi var
ganske små, men likevel
store nok til å verdsette god
kvalitet. Det var da Buggen
enda stod høyt i kurs...

Hvem kan vel ikke huske å ha
regnet alt om i Bugg-valuta? Som et
lykkelig barn, lørdagsettermiddag, står
man over for det brutale valg av smågodt
til barne-tv. Med en hel tier i lomma. Den
store melkesjokoladen koster 10 kroner,
men for det får en jo hele 20 Bugg. Den
nyeste kassetten til Duran Duran koster 90
kroner, og i en verden preget av lysten på
Bugg, vil det gi deg den enorme total av 180
Bugg. 180 Bugg! Herregud, nærmere himmelen
kan en ikke komme.

Ikke det samme lengre

Hva med dagens generasjon unge, håpefulle?
Føler de det samme som oss når det gjelder dette
vidunderproduktet? Barneskolejentene Marte Re-
gine, Christina, Satu og Silje på vei hjem fra
skolen, svarer på spørsmål om de spiser bugg: -
Hæ, ka e det? Etter noen sekunders tenkepause
kommer det fra Satu: - åja den toyen! Nei, ikke
nåkka særlig. Potetgull e bedre. - Dessuten blir
æ kvalm av godter, sier Marte Regine kontant.
Buggen smaker ikke som før. Og saltlakris-
smaken er borte fra hyllene. På toppen av det
hele har buggen blitt mindre, mye mindre. Til
en pris som ikke står i forhold til størrelsen.
En og en halv krone for en tyggis som har
blitt så liten at man knapt kan se den.
Skammelig. Er det liksom klistremerket
eller tatoveringa som følger med som er
så himla dyr? Hvor er det blitt av den
fine innpakninga, som man kunne
lage lange remser av ved å hekte
flere papir sammen? Den er bor-
te den og.

Kari Mette Darell Eliassen
Hanne Stien (foto)

Kvinnelig nybrotsarbeid i kramsnyen

–Ærlig talt, meine dæm at vi skal ha snowjogg til minkpelsen? spør Laila Hopstock-Johansen oppgitt. Hun er nylagt forkvinne i stiftelsen "Fruer For Fred". Stiftelsen har sett seg nødt til å ta saken i egne hender.

– Jeg innser at pumps på glarholka kan være en utfordring, men problemet ligger ikke hos brukeren, mener Laila Hopstock-Johansen og sier at kommunen må ta sin del av ansvaret.

– Vi regner ikke med den nødvendige støtte fra kommunen etter at fru Yttergård måtte forlate, sier Fru Hopstock-Johansen oppgitt og begrunner det med at Røde-Herman ikke har den fulle forståelse av problematikken.

Men "Fruer For Fred" har tatt sine forholdsregler denne vinteren og inngått avtale med et verksted på Skattøra som driver med regummiering av vinterdekk. Fruene har i det seneste holdt seg oppdatert på den nyeste teknologi, og har styrevedtak på

å benytte en helt ny metode. Metoden er utviklet av Kvinnforsk ved Universitet i Tromsø på oppdrag fra stiftelsen, og går ut på å få regummiert pumpsen med en patentert gummiblanding iblandet ekte kokosnøttskall, som sørger for maksimal gripeevne under ekstreme forhold.

"Fruer For Fred" har innhentet ekstern kompetanse for å få gjennomført en brukerundersøkelse. Ressursperson Polly Esther fru Figenschou fra Manpower har påtatt seg oppgaven å være pionerkvinne. Hun skal personlig bruke en prototype helt fram til slutten av mars, samt markedsføre produktet på ukentlige homeparties som arrangeres på omgang i fruene møblerte hjem. Stiftelsen "Fruer For Fred" har allerede høstet internasjonal anerkjennelse for sitt nybrotsarbeid i kvinnespørsmål.

– Journalister fra Haparandaposten og Kirunabladet har ringt kontinuerlig siden torsdag, forteller Polly Esther fru Figenschou avslutningsvis.

Rune Thomassen

Snøen sniker seg innpå oss. Den tetter til alle glugger. Vi lever i en stor iglo. Ryggene våre verker etter nærkontakt av tredje grad. Mennesker står tjoret fast på alle hustak. På bussen snakker folk kun om snøens værste egenskaper. Har de glemt hvordan det er å drikke kakao etter å ha tilbragt timesvis i snøskavla? Hvor er alle snølyktene? Hvor er barna som jakter etter å få en snøkrystall på tunga?

Hanne Stien

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

Vi puster oss gjennom metervis med snø og kaller en spade for en spade. Det er ennå noen uker til midtsemesterkrisa setter inn – nå er tida inne for å flane i nylyset og løfte blikket mot polarbyens mangslungne ute- og inneliv. Glem for all del ikke at jentenes eneste sjanse til å fri er skuddårsdagen.

Onsdag 16. februar

Utopia står fersk i hylla. Strøket presenterer **Russian Percussion**, en konsert med DJ Vadim (kjent fra Ninja Tune-labelen), Mr. Thing, Blu Rum 13 og Killa Kela.

Torsdag 17. februar

En av landets fremste kvinnelige; **Unni Wilhelmsen** gjester Storsalen i KulturHuset. Er man riktig heldige kan publikum til og med få lov til å reise seg fra stolene sine. På Kaos opptrer **Prentice Wood** og **Komakameratene**.

Fredag 18. februar

På Tromsø Danseteater, Skippergt. 21, kan du være med på <frikansk danse- og trommekurs med Abdoulaye Camara fra Guinea-Konakry. Kurset pågår til søndag. Subsirkus presenterer ikke helt ukjente **Olle Abstract**. Olle er kjent fra blant annet Kristiania, Jazzid og Skansen. Hålogaland Teater viser Bryllupsfesten av Bertolt Brecht. Forestillingen finner sted på Lilleseanen, KulturHuset.

Lørdag 19. februar

Tromsø Filmklubb viser *I hired a contract killer* på Verdensteateret kl.14.30. Kaos presenterer **Feber** hvor DJ Kolbjørn og gjester spiller seg gjennom tre tiår med sort musikk. På Folkets Hus kan du overvære afrikansk danskveld.

Mandag 21. februar

Storsalen på KulturHuset er en fin plass å overvære **Kvinner på Randen**. Forestillingen løper fram til og med tirsdag.

Torsdag 24. februar

I Storsalen på KulturHuset kan du overvære Ibsens forestilling *Fru Inger til Østråt*. Hvis du sto med våte øyne i fagre tenår og trodde på kjærligheten og Ketil Stokkan byr Mackkjelleren på reunionkonsert med det legendariske Stokmarknes-bandet **Zoo**. KulturHuset kan også by på **Kvitretten & Havana Voices** som er et samarbeid mellom Etnisk kulturiltak 2000, KulturHuset og Rikskonsertene. Tromsø kristelige studentlag har invitert **Børre Knudsen** til et bibelseminar med overskriften "Den profeterte Jesus". Seminaret blir holdt på universitetet kl 17.00. Plakater vil bli slått opp. **Kaos** vil denne torsdagen presentere to lokale band, i tro med sitt faste torsdagskonsept.

Fredag 25. februar

Hvis du er en av de utallige som i sin ungdom pugget Apache og kjøpte Fender Stratocaster og nerdebriller for å bli mest mulig lik Hank Marvin, kan Mackkjelleren by på noe for deg; **Shadowsoften** med Beatnicks. Kaos arrangerer konsert med **Atakama**. Dette snart plateaktuelle bergensbandet gjester byens mest intime scene. Studentpresten, Katolsk Refleksjonsgruppe og Tromsø Kristelige Studentforbund holder **hverdagsmesse** i Katolske Kirke kl. 20.00.

Lørdag 26. februar

Teaterkaféen kan by på **Ras Nas**, ren reggae. Kaos presenterer hiphopklubben **Ned** med faste DJ's og husbandet **RIM**. Er hiphop din greie vet du hvor du bør innfinne deg i kveld. Mackkjelleren kan skilte med **Commitments**-konsert. Ringvassøy Storband gir "Mustang Sally" nye bein å gå på. Tromsø Filmklubb viser **Guds komedie** på Verdensteateret kl.14.30. Konsert på Kaffe Å Lars; "**Something borrowed.. Something new.**" Det inviteres til en lyrisk aften med vakre jazztoner. Bak invitasjonen står Kristin Spitznogle. Hun har med seg denne spennende trioen: Erik Håkon Halvorsen, Simon Kongsberg og Dag-Erik Pedersen.

Søndag 27. februar

Siste sjanse til å gjøre seg bedre kjent med våre åttebente hårete små venner på Tromsø Museum som i tillegg til **edderkopper** kan by på skorpioner.

Tirsdag 29. februar

De aller fleste datamaskiner overlevde årsskiftet, vil de overleve den første skuddårsdagen i dette århundret? Tiden vil vise. I følge gammel tradisjon kan **jentene** fri til sine utvalgte kun denne dagen. Vil du være med så heng på!

Onsdag 1. mars

Fikk frierinnene napp i går? Om alt har skjært seg er trøsten nær: Du kan hente deg inn med en ny utgave av studentavisa **Utopia**.

Hvis DU vil legge inn noe på Nord-Norge-banen, kontakt oss på faks/telefon/e-post: nordnorgebanen@yahoo.com ELLER stikk innom glassbu-ret i hovedgården